

Tuottajana teoksessa

Case: Bang Bang!

Soja Heino

Opinnäytetyö

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Tanssinopettajan koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Soja Heino	
Työn nimi TUOTTAJANA TEOKSESSA. Case: Bang Bang!	
Päiväys 16.4.2012	Sivumäärä/Liitteet 56/4
Ohjaaja(t) Eeri Pihlajakari	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Bang Bang! ry	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämä opinnäytetyö kertoo Bang Bang! musiikki- ja tanssiteoksen tuottamisesta. Opinnäytetyössä teoksen tuotanto jaetaan osa-alueisiin, joita ovat teoksen reunaehdot, budjetti, markkinointi sekä yhdistys- ja yritysmuotojen hallinta.</p> <p>Kirjoittaja pyrkii lisäämään tietoutta siitä, mitä kaikkea olisi hyvä tehdä oman teoksensa eteen. Hän haluaa herättää kulttuurialan, erityisesti tanssialan, toimijoiden keskuudessa keskustelua siitä, mikä asema kulttuurin tuottamisella (markkinointi, rahaliikenne, politiikka) ja kulttuurilla on yhteiskunnassa ja itse ammattilaisten keskuudessa.</p> <p>Bang Bang! -teos esitettiin neljän Savonia-ammattikorkeakoulun Musiikin ja tanssin yksikön opiskelijan opinnäytetyönä. Näytökset olivat 18.2.2011 ja 23. - 25.5.2011 Itäisen tanssin aluekeskuksen teatteritilassa Sotkulla. 23. - 25.5.2011 olleiden näytösten takana toimi Bang Bang! ry.</p> <p>Opinnäytetyö herättää lukijat miettimään mikä on taiteen merkitys yhteiskunnassa ja kuinka se näkyy taiteen rahoituksessa sekä näkyvyydessä. Tekstissä tarjotaan kulttuurialan koulutuksiin opintokokonaisuutta, missä käsiteltäisiin aiheita budjetointi, yritys- ja yhdistysmuodot, markkinointi, brandays sekä kulttuuripolitiikka.</p>	
Avainsanat Tuottaja, kulttuurituottaja, musiikki, tanssi, taidemarkkinointi, budjetointi, yhdistys, yritys, brandi, Quentin Tarantino, Bang Bang!	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Dance Teacher			
Author(s) Soja Heino			
Title of Thesis PRODUCER IN A PERFORMANCE. Case: Bang Bang!			
Date	16.4.2012	Pages/Appendices	56/4
Supervisor(s) Eeri Pihlajakari			
Client Organisation/Partners Bang Bang! Association			
<p>Abstract</p> <p>The thesis describes producing music and dance piece called Bang Bang!. The thesis divides the production of an art piece into four sections: precondition of a piece, budget, marketing and the forms of association and company.</p> <p>The writer endeavours to increase the awareness of the different things that can be done for one's own art production. She wants to generate discussion about what kind of status dance production (marketing, financial operations, politics) and culture has in our society and among professionals.</p> <p>As a performance Bang Bang! was a thesis for four students from Savonia University of Applied Sciences music and dance department. The performance took place in Sotku 18.2.2011 and 23. - 25.5.2011. Sotku is a theatre stage of the Regional Dance Center of Eastern Finland. Behind the last performance was Bang Bang! Association.</p> <p>This thesis provokes readers to think what the meaning of art in a society is and how it is reflected in the funding and visibility of art. The writer suggests a block of studies which would include subjects such as budgeting, forms of association and company, marketing, branding and cultural politics for schools of education in culture.</p>			
<p>Keywords</p> <p>Producer, producer of art, music, dance, art, marketing, budgeting, association, company, brand, Quentin Tarantino, Bang Bang!</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	7
2	TANSSINALAN AMMATTILAISET TUOTTAJINA	9
2.1	Tuottajan työnkuvan moninaisuus	10
2.2	Tuotantosuunnitelma	11
3	TAITEELLISEN TEOKSEN REUNAEHDOT	13
3.1	Tila teoksen reunaehtona	14
3.1.1	Haasteena harjoitustilojen hankinta	14
3.1.2	Esiintymistilan etsiminen	15
3.2	Aika teoksen reunaehtona	16
3.3	Esiintyjät teoksen reunaehtona	17
3.3.1	Koetanssi ja tanssijat	17
3.3.2	Roolien jako	17
3.4	Idea ja tema teoksen reunaehtona	18
3.4.1	Koreografian ja juonen työstö	18
3.5	Tekijänoikeudet	20
4	BUDJETTI	22
4.1	Rahanhankinta	23
4.1.1	Apurahat	23
4.1.2	Sponsorit	24
4.2	Tanssijoiden palkka opintopisteinä	24
4.2.1	Tanssijoiden palkat	25
4.2.2	Muusikkojen palkat	27
4.3	Bang Bang! -teoksen arvioitu hinta	28
5	MARKKINOINTI	31
5.1	Markkinointi apuna	31
5.2	Viiden aistin kautta taiteen markkinointiin	32
5.3	Brandi ja brandaaminen	34
5.3.1	Brandataan Bang Bang!	36
5.3.2	Bang Bang! :n visuaalinen ilme	37
6	BANG BANG RY JA MUITA MAHDOLLISUUKSIA	40
6.1	Vaihtoehtoina yritys- ja yhteisömuodot	40
6.2	Yhdistyksen elinkaari	44
6.2.1	Yhdistyksen perustaminen	44
6.2.2	Yhdistyksen toiminta	46

6.2.3 Toiminnan lopettaminen	47
7 POHDINTAA.....	49
LÄHTEET	52

LIITTEET

Liite 1 Tilatukihakemus

Liite 2 Bang Bang! ry :n tilinpäätös

Liite 3 Yrityksen perustamisen vaiheet. Yritys – Suomi.

Liite 4 DVD

1 JOHDANTO

Tuottajana teoksessa opinnäytetyö on projekti, jonka taiteellisena osana toimi koko illan musiikki- ja tanssiteos Bang Bang!. Opinnäytetyön kirjallinen osuus käsittelee Bang Bang! -teoksen tuottamista pyrkien avartamaan tuottamisen käsitteet niin, että jokainen taidealan ammattilainen pystyisi hyödyntämään niitä.

Bang Bang! -musiikki- ja tanssiesitys sai alkunsa keväällä 2010, kun Savonia-ammattikorkeakoulun musiikinopettajaopiskelijat Anna Kemppainen ja Asta Väisänen sekä tanssinopettajaopiskelijat Taina Ilmarinen ja minä aloitimme yhteisen projektin tekemisen. Kemppainen ja Väisänen olivat valinneet projektin aiheeksi Quentin Tarantin elokuvien musiikin. He toivoivat, että Ilmarinen ja minä tekisimme koreografiat tanssijoille heidän ehdottamiinsa musiikkikappaleisiin. Keväällä 2010 oli jo selvillä, että Kemppainen ja Väisänen tekevät projektista taiteelliset opinnäytetyönsä. Minulla oli vielä suunnitelmassa tehdä toisenlainen opinnäytetyö ja siksi lähdin Ilmarisen kanssa mukaan pelkästä tekemisen ilosta ja mahdollisuudesta kokeilla jotain uutta.

Yhteistyö lähti käyntiin vauhdilla, ja ideointi oli tuottoisaa. Olin mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa tanssikonaisuutta musiikin rinnalle. Nimesimme produktion aluksi *Tarantino -projektiksi*, puhekielellä ”prokkikseksi”, valitun teeman mukaisesti. Nimi ”Tarantino -prokkis” tulee myöhemmin esille lainauksessa, joka on ote Ilmarisen ja minun välisestä Facebook -keskustelusta. Keskustelun osapuolet ovat antaneet luvan tekstin lainaamiseen tätä opinnäytetyötä varten.

Suunnitelmani toisesta opinnäytetyöstä kariutuivat. Huomasin, että ”Tarantino -prokkis” olisi hyvä mahdollisuus opinnäytetyökseeni. Tämä opinnäytetyö pitää sisällään niin taiteellisen kuin kirjallisenkin osuuden. Taiteellinen osuus on liitteenä (Liite 4).

Koko illan opinnäytetyöteos Bang Bang!, jossa esiintyi 15 muusikkoa ja 13 tanssijaa sai ensi-iltansa Itäisen tanssin aluekeskuksen teatteritilassa Sotkulla 18.2.2011. Suuren kysynnän vuoksi päätimme esittää teoksen vielä uudestaan 2011 loppukevällä. Perustimme sitä varten Anna Kemppaisen, Asta Väisäsen ja Taina Ilmarisen kanssa yhdistyksen nimeltä Bang Bang! ry. Tämä mahdollisti yksityisenä ja itsensä rahoittavana kokonaisuutena toimimisen. Bang Bang! -musiikki- ja tanssiteoksen uudet näytökset olivat 23.-25.5.2011 Sotkulla.

Havaitsimme tasaisin väliajoin tuottamisen liittyviä ongelmia teoksen ideoinnista lähtien. Tuottamiseen liittyviä epäselvyyksiä olivat muun muassa seuraavat: ketkä esittävät, missä ja milloin, mikä on kokonaisuus, yhteisten harjoitusaikataulujen laatiminen, rahoitus ja sen hakeminen, esityksen markkinointi. Tuotimme oman taiteellisen teoksemme olematta tuottamisen ammattilaisia. Tämä näkökulma on tärkeä, sillä se on tyypillistä tanssin ja muiden kulttuurialojen ammattilaisten keskuudessa. Suomessa koulutetaan tuottajia erilaisissa opistoissa, useissa ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa (Arsis 2/2007). Siitä huolimatta monet taiteilijat tekevät tuottajan työt itse. Valitettavan usein tähän vaikuttaa rahoitus ja sen puuttuminen.

Paneudun opinnäytetyössäni koko Bang Bang! -produktion tuottamiseen ja kaikkeen siihen mitä kokonaisuuden tuottaminen piti sisällään. Tuon esiin Bang Bang! -teoksen kannalta mitä kaikkea itse tuottajan työ pitää sisällään. Mitä kulttuurituottaminen on? Olemmeko kulttuurialan ja erityisesti tanssialan ammattilaisina valmiita toimimaan omina tuottajinamme? Pystymmekö delegoimaan vastuuta produktion muille osapuolille? Mitä odotuksia kohdistuu produktion palkattuun tuottajaan? Näihin kysymyksiin pyrin työssäni vastaamaan.

Nyt näin jälkikäteen on tärkeää tutkia, mitä teimme ja mitä olisimme voineet tehdä toisin, tai mihin olisimme voineet kiinnittää enemmän huomiota projektin aikana. Toivon, että opinnäytetyöni olisi apuna muille tanssia ja muuta kulttuurialaa opiskeleville, sekä ammattilaisille, jotka ovat oman teosprosessin ideoinnin kynnyksellä. Toivon, että voin lisätä tietoutta siitä, mitä kaikkea olisi hyvä tehdä oman teoksensa eteen. Haluan herättää kulttuurialan, erityisesti tanssialan, toimijoiden keskuudessa keskustelua siitä, mikä asema kulttuurin tuottamisella (markkinointi, rahaliikenne, politiikka) ja kulttuurilla on ammattilaisten keskuudessa ja laajemmin yhteiskunnassa.

Kulttuurialaa tuntematon henkilö voi löytää opinnäytetyöstäni yhtymäkohtia kenties omaan työhönsä. Tämän opinnäytetyön avulla pyrin lisäämään ymmärrystä musiikki- ja erityisesti tanssiteosten tuotannolliseen näkökulmaan ja sen eteen työskentelevien ammattilaisten suureen kirjoon.

Anna Kemppaisen ja Asta Väisäsen opinnäytetyöstä on mahdollista lukea lisää Bang Bang! musiikki- ja tanssiteoksen musiikinpuolen tapahtumista.

2 TANSSINALAN AMMATTILAISET TUOTTAJINA

Suomessa koulutetaan kolmesta eri ammattikorkeakoulusta tanssinopettajia. Ammattikorkeakoulut sijaitsevat Oulussa, Kuopiossa ja Turussa (Tanssin Tiedotuskeskus 2010). Lisäksi Teatterikorkeakoulu tarjoaa jatkokoulutus-mahdollisuuden tanssinopettajan maisteriohjelmassa (Teatterikorkeakoulu). Tanssinopettaminen on pääsääntöisesti ryhmäopetusta. Minulle se on lisäksi tanssitaidon, luovuuden ja oman itsensä ymmärtämisen oppimisalusta. Tanssinopettajana pyrin luomaan tunneille ilmapiirin, jonka avulla oppilaat voivat ilmaista itseään ja oppia uutta. Musiikki on vahvasti läsnä tanssinopettamisessa, ja pyrin omassa opetuksessani nostamaan sitä esille tarpeen vaatiessa.

Opinnäytetyöni käsittelee tuottamista, erityisesti tanssin tuottamista. Tanssinopettajan työnkuva koskettaa myös tuottajan ammattikenttää, johon perehdyn tarkemmin Bang Bang! -musiikki- ja tanssiesityksen kautta seuraavissa kappaleissa.

Alalla, missä verkosto on pieni, on pidettävä huolta imagostaan. Portfoliot ja ansioluettelot (curriculum vitae) ovat siirtymässä internetiin, josta tulevien työnantajien on helppoa käydä tutustumassa työntekijään. Olen huomannut, että tanssikoulut, kansalaisopistot ja yhdistykset toimivat suurina tanssinopettajien työllistäjinä. Imagon ja niin sanotun oman brandin työstämisen jälkeen keskitytään itse työnkuvaan ja sen näkyviin tuloksiin eli joulu- ja kevätnäytöksiin. Useimmissa Suomen tanssikouluissa tanssinopettaja tekee koreografioita niin joulu- kuin kevätnäytöksiinkin yhden lukuvuoden aikana. Koko näytösprosessin organisointi vaatii tanssinopettajalta monia taitoja aika-tilatuksesta tiedottamiseen, unohtamatta esiintymisvaatteiden hankintaa. Kokonaisuutena tanssinopettaja on oma pieni yrityksensä, josta on pidettävä huolta: omien arvojen, opetustyylin ja taiteilijuuden positiivinen markkinointi, verkostojen huoltaminen ja omien tietojen sekä taitojen päivittäminen.

Tanssinopettajan työkuvan moninaisuus tuottajan ammattikentältä katsottuna olisi oman opinnäytetyönsä arvoinen aihe. Sivuanakin tanssinopettajan työnkuvaa vain vähän. Seuraavissa kappaleissa kirjoitan tuottajan työnkuvan osa-alueista, jotka kuuluvat myös tanssinopettajien ammattiin tavalla tai toisella. Jokaisen kulttuurikentällä

työskentelevän on hyvä ymmärtää, miten omaa työtä koskevat tuotannon osa-alueet toimivat.

2.1 Tuottajan työnkuvan moninaisuus

”Se, jos mikä on raskasta, varsinkin kun myös kaikki tuottajan ”sivuduunit” ovat olleet vastuullani” (Hulkko 2005)

Tuottajan nimike kulttuurialalla on laaja käsite. Yhden produktion aikana tuottaja voi parhaimmillaan hankkia rahoitusta kirjoittamalla apurahahakemuksia. Hän voi etsiä sponsoreita, budjetoida esityksen, järjestää harjoittelutiloja ja aikatauluja, siivota, olla kahvilanpitäjä ja palkata lipunmyyjät tai myydä lippuja itse. Tuottajan on oltava innostunut ja kaupata teosta kaikkialla. Hänen tulee markkinoida mahdollisimman paljon, puhua mielellään suomea, ruotsia, englantia, venäjää, espanjaa ja ranskaa. Tuottaja maksaa kaikille palkat, on ohjaajan tukena ja selvittelee prosessin aikana ilmenneitä ristiriitoja. (Kekäläinen 2002, 21; Heikinheimo 2002, 21) Työnkuva ei ole helppo. Koen, että erityisesti tanssinkentällä kulttuurituottajia saatetaan ajatella haastavina työntekijöinä. Ajatellaan, että tuottajat tekevät kaiken ja sitten lopulta varastavat kunnian. Mitä hyötyä tuottajasta voi olla, kun koreografi tai ohjaaja pystyy tekemään kaiken saman itse?

”Modernistiseen taidekäsitykseen liittyy vahvasti taiteen sisäinen ”pyhä”, siksi joidenkin on vaikea liittää sen piiriin kaupankäyntiä” (Toijonen 2/2007, 4.).

Näin Bang Bang! –esitysten jälkeen voin sanoa, että tuottaja on hyvin tarpeellinen osa taiteellista kokonaisuutta. Produktiomme oli kokonaisuudessaan iso. Meille ohjaajille, koreografeille, tanssijoille ja muusikoille olisi jäänyt paljon enemmän aikaa huolehtia omista vastuualueistamme, jos joku muu olisi hoitanut markkinoinnin, tiedotuksen, tila- ja apurahahakemukset. Toisaalta täytyy ottaa huomioon, että meitä oli neljä opiskelijaa johtamassa tätä kokonaisuutta ja pystyimme jakamaan paljon vastuuta keskenämme. Aina tämä ei ole mahdollista.

Huomasimme törmäävämmme työparini Ilmarisen kanssa moneen eri asiaan, jotka tavalla tai toisella tulisivat vaikuttamaan huomattavasti produktion lopputulokseen. Heräsi useita kysymyksiä: Missä esitys pidetään? Kuinka monta tanssijaa tarvitaan? Montako opintopistettä pystyisimme tarjoamaan tanssijoille? Kuinka saada toimiva

aikataulutus? Milloin ehdimme pitää yhteiset harjoitukset muusikoiden kanssa? Lisäksi meidän piti työstää teoksen juoni, ja hankkia tanssijoiden esiintymisvaatteet. Tehtävien asioiden lista tuntui loputtomalta. Lähestulkoon kaikki edellä listaamani asiat voidaan kategorioida jonkun suuremman otsikon alle, kuten budjetointi, markkinointi ja aikataulutus, joihin paneudun myöhemmin tekstissäni.

Tuottaja luo yhteydet ulospäin ja antaa taiteilijan tehdä rauhassa omaa työtään. Olennaista on kuitenkin ymmärtää, mistä teoksen sisältö koostuu ja antaa sille hyväksyntä ja arvostus (Raatikainen 2/2007, 5). Jotta kaikki suunnittelun ja prosessin alun päätösten reunaehdot saadaan kirjattua ja hyväksytyä, on tuottajan tehtävä tiivistä yhteistyötä teoksen koreografin tai ohjaajan kanssa. Tiivis yhteistyö on tärkeää erityisesti projektin alussa. Alkuvaiheessa ideoidaan ja luodaan teoksen konseptia ja kokonaisuutta, käydään yhdessä läpi kysymyksiä miksi, mitä, milloin, missä ja ketkä. Tästä luovasta ilmapiiristä niin koreografi kuin tuottajakin saavat voimaa ja inspiraatiota. Tuottaja on siis se monipuolinen yhteyshenkilö, joka ratkaisee mahdottomaltakin tuntuvat asiat. Tuottaja pitää huolta omista yhteyshenkilöistään ja verkostoistaan, joita voi hyödyntää teoksen edetessä.

Tero Saarinen Companyn tuottaja Iiris Autio kertoo, että ”on kiinnostunut puhtaasti taidelähtöisestä tuottamistavasta. Siinä tuottaja ei vaikuta tuottamansa teoksen sisältöihin eikä ryhdy räätälöimään sisältöjä markkinoiden mukaan, vaan pyrkii omalla ammattitaidollaan löytämään rahoituksen, markkinat ja levityskanavat taiteellisista lähtökohdista syntyneille sisällöille, niitä kunnioittaen.” (Toijonen 2/2007, 2)

2.2 Tuotantosuunnitelma

Tarkastelimme yhdessä Ilmarisen, Väisäsen ja Kempvaisen kanssa Tarantino-projektia monista eri näkökulmista. Tarantino-projektista kehittyi myöhemmin Bang Bang! -musiikki- ja tanssiteos. Tanssiesitys voidaan nähdä tapahtumana ja sitä luodessa voidaan käyttää apuna tapahtumamarkkinoinnin keinoja.

Tapahtumamarkkinointi nähdään toimintana jota on suunniteltu pitkäjänteisesti. Tavoitteena tapahtumamarkkinoinnilla on interaktiivinen toiminta kohderyhmänsä kanssa. Kohderyhmän ja tapahtuman järjestävän organisaation välisenä yhdistävänä tekijänä toimii valittu teema ja sen ympärille koottu toiminnallinen kokonaisuus. Onnistuessaan kokonaisuus vahvistaa organisaation imagoa ja brandia. (Vallo & Häyrynen 2003, 24-25)

Yhteistyömme alkuvaiheessa kävimme läpi monia tuottamiseen liittyviä kysymyksiä. Perehtyminen tuottamisen, liiketalouden ja markkinoinnin kirjallisuuteen olisi helpottanut asioiden järjestelmällisempää läpikäyntiä. Näin olisimme voineet luoda kaikesta alustavan tapahtumabriefin.

Tapahtumabriefiä käytetään tapahtuman suunnittelussa. Siinä kootaan yhteen tiedossa olevat reunaehdot ja vastataan kysymyksiin: Miksi tapahtuma järjestetään? Kenelle se järjestetään? Mitä järjestetään? Mikä on tapahtuman sisältö? Miten kokonaisuus toteutetaan? Ketkä ovat tapahtuman projektinjohtajia ja isäntiä? Millaista tunnelmaa tapahtumalla haetaan? (Häyrynen & Vallo 2003, 180.) Tapahtumabrief käydään läpi heti projektin alussa, kun mukana on palkattu tuottaja. Tapahtumabrief termiä käytetään tapahtumamarkkinoinnissa.

3 TAITEELLISEN TEOKSEN REUNAEHDOT

Lähden kasaamaan hyvin yksinkertaisista asioista taiteellisen teoksen reunaehtoja, joita ilman taiteellista teosta ei mielestäni ole mahdollista toteuttaa. Nimeän taiteellisen teoksen syntyyn vaikuttavia asioita reunaehdoiksi enkä tapahtumabriefiksi. Näen tärkeäksi fokusoida kysymykset suoraan kohteeseen, eli taiteellisen teoksen tekemiseen ja tuottamiseen. Jotta teos saisi muotonsa, on käytävä läpi kysymykset *missä, milloin, ketkä ja mitä*. Kysymykset luovat omat haasteensa, joihin jokainen taiteentekijä törmää teosta suunnitellessaan ja rakentaessaan. Taiteentekijät tarvitsevat mahdollisuuksia toteuttaa teoksia. Toteuttaminen vaatii konkreettisia ja yksinkertaisia, mutta välttämättömiä asioita, kuten harjoitus- ja esiintymistiloja sekä esiintyjä. Teoksen luojien ja sen tuottajien on päätettävä myös milloin teos esitetään, minkä mittainen se on, millainen teos tulee olemaan ja mikä on kantava idea.

Sonya Lindfors on Murha-kollektiivin ja UrbanApa -festivaalin perustaja, taiteellinen johtaja ja päätuottaja, sekä Urbaanin taidetanssin tuki ry:n puheenjohtaja (UrbanApa 2012). Lindfors nosti puheessaan vuoden 2012 teatteripäivillä loistavasti esille syyn, joka rajoittaa taideteoksen kokonaisuuden luomista. ”Miksi, kenelle, miten, missä ja millä kustannuksella taidetta tehdään. Rakenteiden pitäisi mahdollistaa taide ja taiteilisuus, ei toimia esteenä, joka pitää jotenkin ylittää tai kiertää.” (UrbanApa 2012)

Hirvosen mielestä he, jotka realisoivat tavoitteensa, toteuttavat hanketoiminnassa taloudellista rationalismia innovatiivisen toiminnan ja uutuuden näkökulmasta. He löytävät realisoinnin avulla uusia rahoituskanavia ja sitouttavat toimintaansa uusia ulkopuolisia rahoittajia. He kykenevät etsimään uusia markkinointikanavia, tuotteistavat osaamistaan ja synnyttävät uusia yhteistyömuotoja rahoittajien ja hanketoimijoiden välille. (Hirvonen 2003, 70-88)

Bang Bang! -teoksen reunaehdot muodostuivat kokouksissa päätettyjen asioiden perusteella ja myöhemmin ilmenneiden asioiden mukana. Tuottaja räätälöi jokaiselle projektille oman rakenteensa (Penttinen - Lampisuo 2/2007, 21) ja ottaa huomioon jokaisen uuden haasteen. Näin reunaehdot muokkaantuvat ja päivittyvät teosprosessin aikana. Kun jokaista teosta ja sen prosessia ajatellaan uutena luovana kokonaisuutena, saadaan aikaiseksi innovatiivinen kehityskaari (Hirvonen 2003, 70-88).

3.1 Tila teoksen reunaehtona

Esityksellä on oltava paikka tai tila, missä se pidetään. Mahdolliselle yleisölle on pysyttävä kertomaan, missä esitys tapahtuu. Esitys voi tapahtua nykyään niin fyysisessä kuin sähköisessäkin paikassa tai tilassa. Teknologian kehittyessä myös mahdollisuudet taiteen tekemiseen, esittämiseen ja sen seuraamiseen monipuolistuvat. Keskityn tässä opinnäytetyössä niin sanottuun fyysiseen tilaan.

Esiintymistilan lisäksi työryhmälle on hankittava harjoitustilat. Tilana voi toimia esimerkiksi tanssisalit, joita löytyy muun muassa yksityisistä tanssikouluista ja tanssiryhmistä, valtion ja kuntien tukemista opistoista, korkeakouluista sekä tanssin aluekeskuksista. Tietyt tahot tarjoavat paikallisille ammattilaisille toimijoille ilmaisia salivuoroja, mutta useimmiten harjoittelutilasta on maksettava vuokraa.

3.1.1 Haasteena harjoitustilojen hankinta

Kohtuuhintaisia esiintymis- ja harjoitustiloja ei tällä hetkellä juurikaan ole vapaasti saatavilla (Lindfors 2012). Ja sen vuoksi, varsinkin vapaan tanssikentän toimijat, joutuvat budjetoimaan suuremman lohkon vuokrakustannuksia varten.

Bang Bang! -teoksen muusikot harjoittelivat pääsääntöisesti Savonia-ammattikorkeakoulun musiikin- ja tanssinopettamiseen varatuissa tiloissa Kotkankalliolla. Tanssijat harjoittelivat Savonia-ammattikorkeakoulun musiikin- ja tanssinopettamisen tiloissa Hermannin aukion tanssisaleissa. Musiikin ja tanssin yksiköllä (lyhennettynä MusiTalla) ei ollut resursseja tarjota tanssijoille harjoituksia varten tiloja. Tästä syystä teimme tilatukihakemuksen Itäisen Tanssin Aluekeskukselle (ITAK) (Liite 1). Hakemuksessa kuvailimme lyhyesti projektia nimeltä Tarantino, kerroimme ketkä siinä ovat mukana, sekä toimme esille sovitun esiintymispäivän ja teoksen keston. Hakemuksessa ilmoitimme, että kyseessä on Väisäsen ja Kemppaisen opinnäytetyö, johon teemme Ilmarisen kanssa koreografian. Kerroimme hakemuksessa harjoitustila puutteen. Kuvassimme hakemuksessa tilatarpeemme olevan marraskuusta 2010 helmikuuhun 2011. ITAK hyväksyi hakemuksemme, ja saimme mahdollisuuden harjoitella tanssijoiden kanssa Sotkulla sovittuina ajankohtina tammikuusta 2011 eteenpäin.

Harjoitus- ja esiintymistilojen hankkiminen on osa tuottajan työnkuvaa. Ajallisesti tämä painottuu teosprosessin alkuvaiheeseen. Esiintymistila on hankittava ajoissa ja harjoitustiloja tarvitaan koko prosessin aikana. Jos työryhmällä ei ole jo valmiiksi

omaa harjoittelutilaa ja budjetissa ei ole varaa uusiin vuokriin, joutuu tuottaja tekemään tilatukihakemuksia. Mistä saada lisää tilaa, kun vapaata tilaa ei ole? Mistä löytää mahdollinen tila esitykselle? Jätän vastaamatta kysymyksiin, sillä en koe että niihin on olemassa yksiselitteisiä vastauksia. Toivon, että jokainen, joka on kohdannut kyseisen ongelman katsoo ympärilleen mahdollisimman laajasti ja löytää uusia luovia vaihtoehtoja.

3.1.2 Esiintymistilan etsiminen

Bang Bang! -projektin aikana ideoimme mahdollisia esiintymispaikkoja Kuopiosta. Erityisesti mielenkiintoa herättivät elokuvateatteri Kuvakukko. Kuvakukossa olisi ollut mahdollisuus toistaa elokuvaa ja ympäristö olisi ollut teokselle sopiva. Toisaalta koimme Kuopion Musiikkikeskuksen kamarimusiikkisalun helppona ja hallittuna ympäristönä, sekä Itäisen Tanssin Aluekeskuksen vuokraaman teatteritilan Sotkun suurena mahdollistajana ja samalla haastajana. Elokuvateatteri Kuvakukossa näimme ehdottomasti parhaaksi mahdollisuuden heijastaa pätkiä Quentin Tarantinon elokuvista, sekä jo valmiin elokuvateatteriympäristön. Kuopion Musiikkikeskuksen kamarimusiikkisali olisi tarjonnut helpot tavaroiden siirrot ajatellen muusikkoja ja tekniikkaa. Myös rahoituskelliset ongelmat olisivat pienentyneet tässä tilassa, koska koulumme Savonia-ammattikorkeakoulun Musiikki ja Tanssi yksikkö toimii pääasiallisesti Kuopion Musiikkikeskuksella (MusiTa 2012).

Päätimme valita Sotkun. Sotku vaihtoehtona loi tutun ja turvallisen tunteen, sillä tanssijat esittävät siellä joka vuosittain järjestettävissä Teot -illoissa omia soolo- ja ryhmäkoreografioitaan. Näin ollen tekniikka, talon tavat ja ympäristö olivat meille koreografeille tuttuja. Ilmarista ja minua tämä kiehtoi vaihtoehtona kaikkein eniten ja näimme Sotkulla parhaimmat mahdollisuudet tanssille.

Sotku on Itäisen tanssin aluekeskuksen hallinnoima teatteritila, jossa toimii päävuokralaisena Tanssiteatteri Minimi. Tilana lava on neliön mallinen 11 metriä kertaa 11 metriä ja katsomoon mahtuu 107 ihmistä. (ITAK.)

Sotkun tilassa on mahdollista heijastaa valkokankaalle liikkuvaa kuvaa, mikä oli yksi meidän toiveistamme. Teatteritila on myös kuopiolaiselle yleisölle tuttu ja sinne on helppoa tulla. Vieressä on parkkipaikkoja, bussit ajavat lähelle, eikä itse keskustaan ole matkaa kuin noin kilometri. Kaiken tämä vuoksi valitsimme Sotkun esiintymistilak-

si. Asian ratkaisi se, että saimme järjestettyä esityksen viikolle, joka oli valmiiksi varattuna Savonia-ammattikorkeakoulun tanssipuolen kevään 2011 Tekoihin.

Kun päätimme järjestää Bang Bang! -teoksen uusintänäytökset, jouduimme miettimään uudelleen tilallisia kysymyksiä aivan harjoittelutiloista lähtien. Edellisestä kokoillan esityksestä oli jo aikaa, ja tarvitsimme tilat lämmittää teos uudelleen pienillä parannuksilla. Oli selkeää, että teos esitetään uudelleen Sotkulla onnistuneiden aikaisempien esitysten takia. Tärkeää oli myös se, että yhteistyö tekniikan kanssa toimi hyvin, ja heillä oli innostusta tehdä teosta kanssamme. Vuokrasimme Sotkun tällä kertaa itsenäisinä toimijoina eli yhdistyksenä. Uudet näytökset olivat 23. - 25.5.2011.

3.2 Aika teoksen reunaehtona

Ihmiskunta on määrittänyt ajan yhdeksi elämän mittareista. Aika jakaantuu suuriin segmentteihin, kuten vuosisata, vuosikymmen ja vuosi. Vuoden sisällä aikaa määritellään kuukausina, päivinä, tunteina ja sekunteina. Jotta voisi olla esittävä- tai tanssitaide-teos, se täytyy esittää jonain tiettyinä ajankohtana, joka on sovittu ennalta taiteilijoiden kesken. Esityksiä voi olla useita tai vain yksi. Mahdolliselle yleisölle on pystyttävä kertomaan milloin ja mihin aikaan esitys tapahtuu tai hyödyntää sitä, että yleisö ei tiedä tulevasta esityksestä.

Taideteoksen ajallinen kesto voi vaihdella. Kokemukseni mukaan Suomeen on vakiintunut kokoillan tanssiteosten kestoksi noin yksi tunti. Usein teokset ovat joko alle tai yli tunnin. Bang Bang! -teoksen kesto määrittyi musiikin asettamasta kokonaisuudesta. Asta Väisänen ja Anna Kemppainen olivat sopineet, että he ottavat iltaan kaksi esityskokonaisuutta, jotka tulisivat kestämään yhteensä yli tunnin. Tulimme Ilmarisen kanssa projektiin mukaan vaiheessa, jossa illan kokonaiskesto oli osaksi jo määriteltä. Bang Bang! -teoksen kokonaiskestosta tuli lopulta noin puolitoista tuntia yhdellä väliajalla.

Meidän tehtävämme oli asettaa aikatauluja tanssijoille ja luoda kokonaisuus musiikin sisälle. Halusimme esitykseen muitakin kuin ryhmäkohtauksia, juonenkulun takia tarvitsimme teokseen päähenkilöt. Harjoitteluajataulut oli yksilöitävä ja siksi aikataulujen tekemisestä tuli haasteellista, mutta mahdollista. Meidän oli pidettävä huolta, etteivät päähenkilöt kuormittuisi liikaa ja, että jakaisimme vastuuta tasaisesti kaikille. Näin välttäisimme myös tanssijoiden sisäisen kilpailun heille vielä uudessa koulussa

ja uudessa produktiossa. Olihan kysymys Savonia-ammattikorkeakoulun ensimmäisen vuosikurssin tanssinopettajaopiskelijoista.

3.3 Esiintyjät teoksen reunaehtona

Esiityksessä tarvitaan esiintyjä, mutta esiintyjän ei tarvitse aina olla ihminen. Vain mielikuvitus on rajana siihen, ketkä tai mitkä teoksessa esiintyvät. Tässä opinnäytetyössä esiintyjät ovat ihmisiä.

3.3.1 Koetanssi ja tanssijat

Tyylilajillisesti Bang Bang! -produktion tanssikoreografiat koostuivat niin katutanssi- kuin taidetanssin lajeista. Tarvitsimme tanssijoita, jotka kykenisivät tanssimaan Ilmarisen ja minun tekemiä, sisällöltään monipuolisia koreografioita. Ainut looginen vaihtoehto etsiä tanssijat produktion oli koetanssi. Kutsuimme koetanssiin uusia, ensimmäisen vuosikurssin tanssinopettajaopiskelijoita. Tässä produktiossa tanssijalta edellytettiin karismaa, kykyä heittäytyä, taitoa ”jammailla” sekä tanssin monipuolisen tekniikan hallitsemista selvittääkseen kaikista erilaisista tanssilajeista. Vaihtoehtoisesti monipuolisen tekniikan puuttuessa kykyä oppia ja omaksua nopeasti.

Itsemme lisäksi tarvitsimme 11 tanssijaa, joista kolme olimme päättäneet kysyä omalta vuosikurssiltamme. Ensimmäiseltä vuosikurssilta tarvitsimme kahdeksan tanssijaa. Koetanssi onnistui hyvin, ja osallistujia oli enemmän kuin tarpeeksi. Produktion tanssijat olivat lopulta aakkosjärjestyksessä lueteltuna: Soja Heino, Taina Ilmarinen, Pippa Jämsén, Anna Kupari, Päivi-Mirjam Laukkanen, Ville Nylén, Anniina Rinne, Sini Rönkkö, Anna Stenberg, Sonja Tamminen, Tuija Touhunen, Kati Törrö ja Taru Väisänen.

3.3.2 Roolien jako

Roolien jako tehtiin heti ensimmäisissä tanssiharjoituksissa. Tuija Touhusesta tuli Ville Nylénin kanssa tarinan päähenkilöt. Touhunen oli tarjoilija, ja Nylén gangsterijengin pomo. Nylénin hahmon hyvä ystävä Mr. Pink kumpusi Reservoir Dogs (Tarantino 1992) -elokuvasta. Mr. Pink -hahmon teki loistavasti Taru Väisänen. Juonellisesti lähes kaikki muut hahmot tulivat myös Quentin Tarantinon elokuvasta Reservoir Dogs. Tämä johtui siitä, että halusimme Ilmarisen kanssa käyttää kyseisessä eloku-

vassa ollutta varastokohtausta. Kohtauksessa jengin jäsenet palaavat epäonnistuneen ryöstörytymän jälkeen turvapaikkana toimivaan varastoon (Tarantino 1992).

Tuija Touhusen hahmo, kostoretkellä oleva tarjoilija, sai alkunsa osaksi Kill Bill (Tarantino. 2003&2004) elokuvien päähenkilöstä vahvasta naisesta, joka tietää kohtalonsa ja tehtävänsä, sekä Ilmarisen ja minun omasta mielikuvituksestamme. Pippa Jämsén, Kati Törrö ja Sini Rönkkö olivat hahmoiltaan mieluolisia esiintyviä tarjoilijoita, jotka omalla lavapersoonallaan syöjättärien tavoin villitsivät yleisön.

Mielestäni roolijako meni hyvin, ja jokainen sai tarpeeksi tehtävää. Saimme myös roolitettua itsemme ja uskon, että meidän kahden toimiva yhteistyö koko prosessin aikana oli avaimena toimivaan kokonaisuuteen.

3.4 Idea ja teema teoksen reunaehtona

Teoksen takana on jonkun keksimä idea, josta teos syntyy: idea siitä, miksi tietyt ihmiset kootaan tiettyyn paikkaan tiettyinä aikoina. Teos on syntynyt ideasta ja sille on muodostunut jokin tietty teema, joka esitellään katsojille.

Erik Söderblom (2005, 44) kiteyttää tuottajan roolista: ”Ajattelen teatterin tekemistä huoneessa olemisena. Tuottaja on henkilö, joka seisoo oviaukossa. Hän näkee kahden suuntaan: sekä sisälle päin esitystilaan että ulospäin maailmaan.”

Tuottaja on henkilö, joka tietää missä vaiheessa produktio on menossa ja mitä päätöksiä koreografi on tehnyt. Näin myös koreografinen työstövaihe on oleellinen osa tuottajan työtä. Tässä vaiheessa on oltava selvillä tanssin kokonaisuudesta ja kuinka sitä voi käyttää hyväksi markkinoinnissa. Usein myös tuottaja on koreografien henkisenä apuna ja kuulevina korvina haasteellisissa työstövaiheissa.

3.4.1 Koreografian ja juonen työstö

”Tarina kertoo välejään selvittelevistä gangsterimiehestä ja tarjoilijanaisesta. Tapah-
tumapaikkoina ovat muun muassa kahvila ja varastohalli, joissa kolmannet osapuolet
joko vaikeuttavat tai helpottavat tilanteita. Voiko olla, että materia olisikin ihmissuh-
teen pelastuksen avain?” (Bang Bang! -käsiohjelma 18.2.2011.)

Tärkeintä oli pitää kiinni sovittujen Quentin Tarantinon elokuvien tyyleistä ja valmiista aihioista. Elokuvat ovat itsessään jo niin mehukkaita kokonaisuuksia, että ajatus niiden kokonaisuuksien yhdistämisestä ja lavalle tuomisesta yhdessä musiikin kanssa oli kutkutteleva. Mikäs muu kuin väkivalta, rakkaus ja pako todellisuudesta houkuttelisivat tämän vuosikymmenen katsojia?

Päädymme epäkronologiseen tarinaan vallasta ja rakkaudesta, rahasta ja materias-
ta, gangsterimiehestä ja tarjoilijanaisestä. Draamallista kaarta häiritsivät niin sanotut tyhjät kappaleet, joita olivat: Misirlou (Dick Dale & The Gang), Son of a preacher man (Dusty Springfield), If love's a red dress (Maria McKee), Coconut (Harry Nilson), Malagueña Salerosa (Chingon) ja Bang Bang (Nancy Sinatra). Tanssikohtaukset sovittiin noin puoleen (12 / 22) kokonaiskappalemäärästä. Ilman tanssia olevat kappaleet rikkoivat teoksen juonellista kaarta. Mietimme Ilmarisen kanssa kuinka muistuttaa katsojia siitä, mitä tapahtui viimeksi ja jouduttaa juonen kulkua seuraavaan kohtaukseen. Toisaalta ajattelimme, että tyhjät, tanssittomat kappaleet välissä saattaisivat rauhoittaa tilannetta. Ohjaavan opettajan Eeri Pihlajakarin kannustamana ymmärsimme, että oleellista on kuljettaa tarinaa koko ajan mukana, ei vain tanssikohtausten vaihdoissa. Lisähaasteena oli vielä meidän Tarantinomainen idea kuljettaa tarinaa epäkronologisesti.

”Seuraavaksi ehdottaisin, että aloitetaan kasaamaan raakaa kässäriä: ketä meillä on hahmoina mukana (nyt ilmeisesti ollaan päädytty ainakin siihen kuolevaan tarjoilijatyttöön...roolia pystyy tekemään monta tanssijaa), mitä näille hahmoille tapahtuu, miten me halutaan linkittää tapahtumat toisiinsa (ns. Tarantino-tyyliin). Ja sit voitais ehkä miettiä mitkä biisit meille nousee erityisesti ylös, semmoset kohokohdat. Niihin voitais ajatella jo jonkinlainen tunnelma, yleisilme ja yrittää pitää sit niistä kiinni. Silleen ei ehkä koko homma tekis vahingossa kuperkeikkaa jossakin vaiheessa.” (Facebook keskustelu Ilmarisen ja Heinin välillä)

Teimme ratkaisun, jossa työstimme ensin juonen. Juonellisen rakenteen jälkeen voisimme tehdä koreografian ja sen jälkeen etsiä tanssijat. Koreografinen työ alkoi elokuussa 2010 kappaleesta Surf Rider (Bogle & Edwards & Wilson 1994), ja ei yhtään liian aikaisin. Erittäin hyvä huomio näin jälkikäteen on se, että alustava koreografinen materiaali on tukena ja turvana tulevissa haasteellisissa hetkissä. Surf Rider (Bogle & Edwards & Wilson 1994), sai naisenergiaa tarjoilijoiden roolien kautta ja roolit lähtivät hahmottumaan myöhemmin lisää tanssijoiden kautta.

Seuraavaksi syyskuussa 2010 teimme Goodnight Moon :in (Shivaree 1999) ja sen materiaalista tuli hyvin nykytanssimaista ja jalkoja käytettiin monipuolisesti. Näin meillä oli kaksi melkein valmista ja tyyleiltään hyvin erilaista kappaletta sekä koreografiaa. Koreografian työstöä jatkettiin pitkin syksyä 2010 ja lokakuussa pääsimme työskentelemään projektin tanssijoiden kanssa.

3.5 Tekijänoikeudet

Jos olisimme päätyneet heijastamaan kohtauksia Quentin Tarantinon elokuvista näytöksen aikana, olisimme joutuneet hankkimaan oikeudenhaltijan luvan sekä maksamaan suurehkon summan hankitusta luvasta.

”Eri alan tekijöillä on omat tekijänoikeusjärjestönsä. Tekijät tekevät sopimuksen teoksen oikeuksien hallinnoinnista tekijänoikeusjärjestön kanssa. Niinpä tekijänoikeusjärjestöt myöntävät maksua vastaan teosten käyttöluvia ja tilittävät teosten käytöstä maksetut korvaukset tekijöille.” (Suojanen & Savolainen & Vanhanen 2006, 282)

Huomioitavaa on myös se, että elokuvasta otettu yksittäinen filmiruutu eli still -kuva vaatii luvan (Niiranen & Tarkela 1998). Eli esimerkiksi elokuvasta otetun still -kuvan käyttö julisteessa tai käsiohjelmassa vaatisi luvan hankkimisen. Emme tässä vaiheessa olleet ottaneet selville mitään muita oikeuksia kuin Gramexin ja Teoston ehdot levytetyn musiikin soitosta julkisessa tilassa. Ja siksipä olimme onnekkaita, että emme päätyneet tekemään mitään radikaalia, mikä olisi syönyt budjettimme kokonaan.

Gramex ry:n tehtävä on valvoa äänitteillä esiintyvien ja äänitteiden tuottajien heille määritellyjä oikeuksia. Suomessa on neljä tekijänoikeusjärjestöä, joihin Gramex ry ja Teosto ry kuuluvat. Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry hallinnoi musiikin luovien tekijöiden tekijänoikeuksia sekä edistää kotimaista luovaa säveltaidetta (Niiranen & Tarkela 1998).

Tekijänoikeuden vanhin ja kansainvälisesti tärkein sopimus on Bernin sopimus vuodelta 1886. Sitä on muokattu vuosien varrella ja viimeisimmät muutokset on tehty vuonna 1971 Pariisissa. Siinä veloitetaan sopimusvaltioita turvaamaan muiden sopimusvaltioiden teokset samalla tavalla kuin he turvaavat oman maansa teokset. (Niiranen.1998) Eli amerikkalaisen Quentin Tarantinon elokuvista lainaamamme musiikillinen materiaali saa Suomessa saman teossuojan kuin suomalaiset teokset.

Näin määriteltyä tekijänoikeudellista suojaa kutsutaan *kansallisen kohtelun periaatteeksi*. Yleissopimus suojaa teoksia eliniän ja sen jälkeiset 50 vuotta. (Finlex, oikeusministeriö)

Bernin sopimuksessa ovat mukana kaikki EU-maat, suuri joukko kehitysmaita ja lähes kaikki teollisuusmaat. Sopimusta hallinnoi World Intellectual Property Organization (WIPO), joka toimii YK:n alaisena henkisen omaisuuden järjestönä. (Finlex, oikeusministeriö)

Suomessa Teosto ry toimii ulkomaisten musiikin tekijöiden edustajana. Hytti (2005) kuvailee Gramexin ja Teoston eroja niin, että Teosto kerää korvauksia sekä elävästä että äänitemusiikista ja Gramex perii korvauksia äänitteiden ja äänilevyjen käytöstä. Teosto siis edustaakin musiikin tekijöitä kuten laulajia, soittajia ja kapellimestareita.

4 BUDJETTI

Fakta oli se, että rahaa meillä ei ollut käyttää kuin hyvin minimaalisesti ja sillä pystyisi kattamaan vain murto-osan tulevista kuluista. Budjetissamme olen laskenut kuvitteelliset tanssijoiden ja muusikoiden palkat Bang Bang! teoksen harjoituksista, jotka tähtäsivät opinnäytetyö iltaan 18.2.2011. Seuraavassa työstövaiheessa, jolloin toimimme yhdistyksenä tuloja tuli enemmän lippuhintojen noustessa sekä esiintymiskertojen määrän kasvaessa. Tällaisessa Bang Bang! :n kaltaisessa kokonaisuudessa kalleinta on työvoima ja pitkän prosessin vaativa harjoittelutila.

Näin jälkikäteen koko Bang Bang! teoksen kustannusten arviointi on lähes mahdotonta. Tähän vaikuttaa muun muassa se, että emme olleet näin opinnäytetyöprojektina tehneet muusikoiden ja tanssijoiden kesken sopimuksia rahallisesta palkasta sekä muista korvauksista. Jälkikäteen muusikoiden palkkoja laskiessa on haasteellista löytää oikea tunti- ja esityskorvaus erilaisista työehtosopimuksista. Varsinkaan, kun ne eivät ole millään lailla itselle tuttuja. Kehotan olemaan huolellinen ja avoin uuden alkavan projektin palkkaneuvotteluissa. Työnantajan ja työntekijän on tiedettävä työsopimuksen ehdot. Työsopimus on tehtävä ja neuvoteltava ennen projektin alkua.

Teoksia tehdessä esityskaaren pitkäjänteisyys olisi parasta koko teoksen budjetille, sekä sisällölle. Pitkäjänteisyydellä tarkoitan teoksen esitystiheyden tasaisuutta. Teoksen esitysten pitkät esitysvälit; esimerkiksi puoli vuotta, vähentävät teoksen kannattavuutta. Teos on edellä mainitussa tapauksessa muisteltava uudestaan, mikä vaatii taloudellisia resursseja. Yleisenä ongelmana on, että valitettavan usein Suomessa kulttuuriteosten ja erityisesti tanssiteosten elinkaari jää minimissään pariin näytökseen. Toivottavaa olisi, jos saisimme nostettua esityskertojen määriä tuosta kahdesta ylöspäin.

Budjetin menoihin otetaan huomioon harjoitustilojen vuokrat, hankinnat ja kaikkien teoksen eteen työskennelleiden palkat harjoitus- ja esityskaudelta. Jokaisen ammattilaisen liitto määrittää työntekijän minimipalkan teoksen harjoittelujaksolta ja esityksistä. Lisäksi menoihin lasketaan esityksen mahdolliset audio- tai visuaaliset taidelainaukset muualta. Näiden käytöstä ja tekijänoikeuksista maksetaan niitä huoltaville yhdistyksille.

Budjetin tuloiksi kirjataan esimerkiksi lipputulot, avustukset ja apurahat, sponsorit, kahvilatuotto sekä muu oheistavaroiden myynti.

Kulttuurituottaja tekee suurimmaksi osaksi töitä rahan parissa. Hän pitää kirjata teosprosessin menoista ja tuloista. Tuottaja pitää huolen siitä, että tuotanto ei ylitä omaa budjettiaan ja jää näin tappiolle.

4.1 Rahanhankinta

Rahaa esityksiin saadaan mahdollisista lipputuloista, sponsoreilta, avustuksista, apurahoista tai muusta mahdollista ryhmän toiminnasta.

4.1.1 Apurahat

Apurahaa hakiessa on mietittävä tarkkaan teoksen tavoite ja sisältö sekä tehtävä. Teoksen vaikuttavuus ja sen sijoittuminen ympäristöön ja yhteiskuntaan on kuvailtava. Apurahan saamiseen vaikuttavat myös teoksen yhteiskunnalle tuottama hyödyllisyys ja kansainvälinen merkittävyys. Valitettavan usein moni taiteentekijä ajattelee apurahojen olevan oma pääasiallinen tulon lähde. Tai on joutunut tilanteeseen, missä pääasialliset tulot koostuvat apurahoista. Tähän ei mielestäni pidä tyytyä, koska apurahoja on aina rajoitetusti ja niiden avulla pitäisi pystyä kannustamaan monien taiteilijoiden teoksia. Apurahojen tulisi mielestäni olla mahdollistajia ja tukijoita, ei elättäjiä. Tästä on ajan saatossa muodostunut suuri ongelma erityisesti vapaalla tanssinkentällä.

”Tällä hetkellä suurin osa tuotantorakenteista on liian raskaita freelance-kentän hyödynnettäviksi. Uusien, rakenteellisesti kevyempien konseptien luomista ei tueta, sillä iso osa taiteen freelance-kentälle suunnatusta rahasta menee etabloituneiden taiteilijoiden kulurakenteiden ylläpitoon ja kannatteluun. Etenkin freelance-kentällä tilanne on vuosi vuodelta tukalampi. Nuorten taiteilijoiden on lähes mahdotonta päästä taidetta tukevien järjestelmien piiriin.” (Lindfors 2012)

Apurahaa kannattaa yleisesti ottaen hakea jo teoksen alkuvaiheessa. Yksi hakemus ei riitä, vaan niitä on tehtävä useita mahdollisimman moneen paikkaan. Tässä kohtaa tuottajan kirjoitustaidot palkitaan. Hyvä tuottaja tietää kuinka sanallistaa tanssia ja myydä sekä markkinoida sitä oikein myös apurahahakemuksessa. Apurahahakemuksessa tulee kuvailla tarkkaan koko projekti ja sen taloudelliset kustannukset vaiheittain.

4.1.2 Sponsorit

Toinen vaihtoehto taiteen tukemiseen on sponsorointi. Tapahtumasponsorointi on apuna kulttuurin viemiseen ja rahoitukseen. (Häyrinen & Vallo. 2003, 93-104) Mahdollista sponsoria haettaessa kannattaa ottaa huomioon, että sponsoriorganisaation ja hakijan arvomaailma ja imago kohtaavat. Sponsorille on pystyttävä tarjoamaan jotain sellaista, mistä sekin selkeästi hyötyy. (Häyrinen & Vallo. 2003, 53)

Kun mahdollinen sponsori on löytynyt tehdään sponsorihakemus, mihin kirjataan teoksen tai kokoonpanon tavoitteet, kohderyhmä, arvioitu kävijämäärä, aika, paikka, teema ja sisältö sekä ohjelma. Tämä voidaan myös esitellä yhteisessä tapaamisessa. Sponsoritarjoukseen kirjoitetaan selkeästi kuinka paljon teos maksaa ja mitä organisaatio saa siitä vastineeksi. (Häyrinen & Vallo. 2003, 53)

Bang Bang! -teosprosessin aikana harkitsimme sponsorituen etsimistä. Valitettavasti kaiken työmäärän lisäksi kenelläkään ei ollut enää aikaa lähteä hakemaan teokselle sponsoria. Jatkoa ajatellen sponsori voisi olla hyvä vaihtoehto. Meillä on jo näyttävä toimiva kokonaisuus, joka on herättänyt kiinnostusta ihmisten keskuudessa. Uskon, että mahdolliset sponsorit eivät halua sijoittaa rahaansa ja mainettaan taideteokseen, millä ei ole vielä mitään markkina-arvoa. Toisaalta taas uudet ja innovatiiviset ideat herättävät aina mielenkiintoa.

4.2 Tanssijoiden palkka opintopisteinä

Koska kysymyksessä oli Savonia-ammattikorkeakoulun Musiikin ja Tanssin tuotanto, oli helpointa päättää, että etsimme myös tanssijamme syksyllä 2010 aloittavista tanssijoista. Tärkeimpiä asioita tanssijoita rekrytoidessa oli saada laskettua tulevien tanssijoiden opintopisteet, joiden pohjalta he ehdottaisivat opintopisteiden kertymistä opinto-ohjaajalle. Se tulisi olemaan yksi osa siitä, mitä me pystyisimme tarjoamaan tanssijoille tästä tuotannosta. Tätä voisi verrata tuottajan työssä palkkauksen budjetointiin tai muuhun ennakolta laskettavaan asiaan.

Ilmarisen ja minun käymissä keskusteluissa ilmeni, että pyrimme takaamaan tanssijoille kolme opintopistettä koko harjoittelu- ja esityskokonaisuudesta, kun yksi opintopiste on 26,67 eli noin 27 tuntia. Se tarkoitti sitä, että tuntimäärällisesti käytettävissä olisi 80 tuntia, joista 15–20 tuntia tulisi menemään periodin lopussa tila- ja valoharjoit-

tuksiin. Jäljelle jäi noin 60 tuntia tanssiharjoituksiin. Yhden harjoittelukerran pituudeksi laskettiin kaksi tuntia, josta tanssijan itsenäiseen työskentelyyn (kuten venyttelyä, palautumista, muistelua, elokuvien katsomista) tulisi menemään aina 30 minuuttia. Näin yhden tanssitunnin pituudeksi tuli puolitoista tuntia. Jokaiselle tanssijalle tulisi harjoituksia kaksi per viikko, jos aloittaisimme lokakuussa 2010.

Kaikki tämä oli arvioitu etukäteen ja pyrimme Ilmarisen kanssa siihen, että jokainen tanssija tulisi työllistettyä tasapuolisesti. Tietenkin pieniä eroavaisuuksia tunteihin tuli jokaisen tanssijan kohdalla. Loppujen lopulta pysyimme tasaisesti tuossa sovitun kolmen opintopisteen tuntimäärässä. Bang Bang! :n ensimmäisten esitysten jälkeen päätimme toteuttaa suuren kysynnän vuoksi lisää näytöksiä. Uusintaesityksiin jäi kuitenkin niin pitkä väli, että joutuimme uudelleen muistelemaan tanssijoiden kanssa kohtauksia ja näin syntyi lisää harjoitustunteja. Seuraavassa kappaleessa esitän kuinka paljon tanssijat olisivat saaneet palkkaa ensimmäiseen näytökseen tähtäävistä harjoituksista sekä itse esityksistä.

4.2.1 Tanssijoiden palkat

KUVAT 1. ja 2. Bang Bang! -tanssijoita. Vasemmalta Taina Ilmarinen, Taru Väisänen ja Sini Rönkkö. Valokuvat Osuuskunta Digital Robot Finland

Bang Bang! -teoksessa jokainen meistä suunnittelijoista, Asta Väisänen, Anna Kemppainen, Taina Ilmarinen ja minä päätimme olla myös lavalla. Tanssijoiden palkat on otettu Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry:n antamista suosituksista tapahtumatoiminnan työskentelijöille. Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry eli TeMe on av- alan, teatterin, sirkuksen, tanssin ja teatterin ammattijärjestö (TeMe 2012).

Tanssijoiden palkat on laskettu aikaväliltä 11.10.2010 - 18.2.2011 eli koetanssista ensimmäiseen esitykseen. Tämä sen takia, että seuraaviin 23. - 25.5.2011 esityksiin tähtäävien harjoitusten tuntimäärät olivat hyvin epäselvät. Emme sopineet harjoitustunteja etukäteen vaan menimme sen mukaan miten jokaisella oli kalenterissaan aikaa. Ensimmäinen aikaväli toimii palkkalaskelman esimerkkinä paremmin, koska olimme määritelleet tanssijoiden työtunnit opintopisteiden kautta.

Teatteri- ja Mediatyöntekijä ry:n määrittelemä teatterialan työehtosopimus pitää sisälleen tanssijoiden harjoituskohtaisen tuntipalkan. Tässä työssä tuntipalkkamme olisi ollut palkkaluokitus B:n mukaan eli 19,52€ / tunti. Koreografi saa harjoituksista puoli-toista kertaa korkeampaa tuntipalkkaa sekä vähimmäispalkkiona 198,73€ erillisestä tanssinumerosta teoksessa. (TeMe. Teatterialan työehtosopimus palkat 2012.)

Teatterialan työehtosopimuksen mukaan tanssijan palkka olisi ollut 1 908,52€ aikavälillä 11.10.2010 - 18.2.2011. Kahden koreografin erillisiksi palkoiksi olisi muodostunut noin 3 461,58€ aikavälillä 4.6.2010 - 18.2.2011. Tanssijoiden (11) sekä Ilmarisen ja minun palkkoihin olisi mennyt rahaa yhteensä 27 916,88€.

4.2.2 Muusikkojen palkat

KUVAT 3. ja 4. Bang Bang! -bändin muusikoita. Vasemmalta Jussi Koljonen, Antti Ruotsalainen, Asta Väisänen. Valokuvat Osuuskunta Digital Robot Finland

Muusikkojen palkat on laskettu tilapäisten teatterimuusikoiden työehtosopimuksesta. Tällä työehtosopimuksella määrätään Suomen Teatterit ry:n jäseneteattereissa työskentelevien ammattimaisten muusikkojen, teatterilaulajien ja kapellimestarien, joista jäljempänä käytetään nimitystä muusikko, työ- ja palkkaehdot (Tilapäisten muusikkojen työehtosopimus. 7).

Sovellettaessa tilapäisten muusikkojen teatterityöehtosopimusta muusikot saavat harjoittelusta palkkaa kolmeen ja puoleen tuntiin saakka 80,47€. Jokaiselta kolmen ja puolen tunnin ylittävältä 30 minuutilta he saavat 12,33€. (Tilapäisten muusikkojen työehtosopimus. 7) Tätä ehtoa noudattaen muusikot olisivat saaneet Bang Bang! -teoksen harjoituksista palkkaa noin 1 968,27€ / muusikko. Muusikkojen työtunnit on toimittanut Asta Väisänen.

Muusikon esiintyessä näyttämöllä, yleisön näkyvässä, palkkioksi muodostuu yhdestä alle kolme ja puoli tuntia kestävästä esityksestä 129,05€. (Tilapäisten muusikkojen työehtosopimus. 2012. 7) Näin ollen aikavälillä 10.9.2010 - 18.2.2011 yhtyeen niin sanottu työllistetyimmät soittajat olisivat saaneet palkaksi 2355,42€ muusikkoa kohden. Osa soittajista tuli mukaan vasta myöhemmin, joten heidän palkkansa olisi ollut huomattavasti pienempi.

Asta Väisäsen ja Anna Kemppaisen palkat muodostuivat tilapäisten muusikkojen teatterityöehtosopimuksen kohdan k) mukaan.

”Erityisen vaativista tehtävistä, kuten konserttimestarin tai äänenjohtajan tehtävistä tai vaativia yksilösuorituksia käsittelevästä pienyhtyeistä, maksetaan lisäpalkkiota kussakin tapauksessa tehtävän erillisen sopimuksen mukaan. Lisäpalkkion suuruus on vähintään 10–30 %.” (Tilapäisten muusikkojen työehtosopimus 2012, 7)

Lasken heille lisäpalkkiota 30% Bang Bang! -teoksen 20 kappaleen sovittamisen suuritoisuuden takia, jolloin yhden henkilön palkaksi tulee 3 062,05€. Muusikoiden (13), Kemppaisen ja Väisäsen palkkoihin aikavälillä 10.9.2010 - 18.2.2011 olisi mennyt rahaa 36 740,56€. Tämä on, kuten tanssijoidenkin kokonaispalkoissa, vain arvio, sillä kaikkien työntekijöiden työtunnit eivät ole kirjattuna ylös. Näin ollen olen joutunut tekemään laskelmat niiden tietojen perusteella joita minulla on ollut. Muusikkojen tiedot olen saanut Asta Väisäseltä, ja tanssijoiden tiedot Ilmarisen kanssa kootuista muistioista.

4.3 Bang Bang! -teoksen arvioitu hinta

Palkkoja maksettaessa työnantajana on edellä mainitsemini tanssijoiden ja muusikkojen palkkoihin lisättävä työnantajakulut. Työnantajakuluja ovat 1) eläke eli TyEL-maksu 2) työttömyysvakuutusmaksu 3) ryhmähenkivakuutusmaksu 4) tapaturmavakuutusmaksu 5) sosiaaliturvamaksu. Yhteensä nämä ja mahdolliset muut lisäkulut (lomakorvaus- ja sairauslomaan liittyvät palkat) tekevät työnantajalle lisäkuluja noin 40%. (TeMe)

Palkkakulut yhteensä olisivat olleet ilman työnantajakuluja 64 657,44€ ja työnantajakuluineen (40% lisäys) 90 520,42€. Jotta saisin Bang Bang! -musiikki- ja tanssiteokselle arvioidun kokonaishinnan täytyy laskea mukaan myös muut menot sekä mahdolliset tulot. Erottelan ensimmäisen näytöksen tulot ja menot toukokuun näytösten

budjetista. Tämä sen takia, koska seuraavia neljää toukokuun näytöstä varten perustimme yhdistyksen Bang Bang! ry ja yhdistyksen tilinpäätöksestä (liite 2) selviää yhdistyksen talous.

Alla on budjettilaskelma menoista (taulukko 1) 18.2.2011 olleeseen näytökseen. Budjetti koostui enimmäkseen tanssijoiden tarvitsemista tarvikkeista, kuten vaatteet, peruukit ja hiuslakat sekä pinnit. Ensimmäiseen näytökseen vuokrasimme Kuopion sirkukselta popcorn-koneen tuomaan elokuvamaista tunnelmaa yleisölle.

TAULUKKO 1. Bang Bang! näytöksen (18.2.2011) menot

<i>Menot</i>	<i>Arvio summasta (€)</i>	<i>Lopullinen summa (€)</i>
<i>Teosto</i>	42,90	42,90 x2 = 85,80
<i>Käsiohjelmat</i>	25	60
<i>Vaatteet (paidat)</i>	49	49
<i>Peruukit</i>	44	44
<i>Kukat 29kpl</i>	60	76
<i>Popcorn-kone+ kipot</i>	40	80
<i>Lakana</i>	15	15
<i>Tarvikkeet avaimenperään</i>	10	10
<i>Kehikot</i>	14	14
<i>Lakkapullo + pinnit</i>	10	8
<i>Yhteensä</i>	309,90€	441,80€

Näytöksestä kerättiin kahvilatuottoa, jolla myöhemmin kustannettiin kiitokseksi kaikille osallistujille yhteinen ravintolaillallinen. Ensimmäisestä näytöksestä tuli tuottoa pääsylipuista. Pääsylippujen hinnat olivat viisi ja kolme euroa. Väliajan kahvilatuotto ja lipputulot olivat kokonaisuudessaan noin 1000€.

Menoja oli yhteensä mahdolliset palkkakulut 90 520,42€ sekä muut kulut 441,80€ (talulukko 1.). Tuloja tuli yhteensä noin 1000€. Tulot ja menot yhdistäen Bang Bang!

olisi tullut maksamaan ensimmäiseen näytökseen 89 962,22€ eli pyöristettynä noin 90 000€. Tässä täytyy ottaa huomioon, että todellisuudessa harjoituksia olisi ollut kokonaisuudessaan vähemmän. Palkkakulut olisivat pienentyneet hieman, mutta sen sijaan olisimme joutuneet maksamaan tanssijoiden ja muusikoiden harjoitustiloista täyden hinnan (jos olisimme olleet tilanteessa, missä jokainen toimii ammattilaisena). Tällaisessa Bang Bang! :n kaltaisessa kokonaisuudessa kalleinta on työvoima ja pitkän prosessin vaatima harjoittelutila.

KUVA 5. Bang Bang! -tanssijat ja muusikot. Valokuva Osuuskunta Digital Robot Finland.

5 MARKKINOINTI

Markkinoinnin tavoitteena on luoda positiivista imagoa ja mielikuvaa organisaatiosta sekä saada organisaation tavoittelemaa toimintaa. (Häyrynen & Vallo 2003, 36) Markkinointi on väline, jolla saadaan välitettyä teoksen ideologiaa, josta kirjoitin kappaleessa 3.4.

Markkinoinnin seitsemän osa-aluetta ovat: tuote (product), hinta (price), markkinointiviestintä ja suhdetoiminta (promotion), sijainti ja jakelutie (physical evidence), ihmiset (people) ja prosessin hallinta (Process management) (Kulovesi 2002, 132-142.)

Markkinointiviestinnän tavoitteena on lisätä valitun kohderyhmän tietoisuutta yrityksestä ja sen tuotteista. Sillä pyritään myös vaikuttamaan asiakkaan myönteisen ostopäätöksen syntymiseen. Mäntyneva kuvailee markkinointiviestinnän keinoiksi mainonnan, myynninedistämisen, suhde- ja tiedotustoiminnan sekä henkilökohtaisen myyntityön. (Mäntyneva 2002, 123-125)

Tanssiteosten keinot markkinoida ovat tällä hetkellä hyvin samanlaisia keskenään. Asiakkaiden kiinnostus herätetään mainoksilla lehdissä ja katujen varsilla sekä pienillä jaettavilla lentolehtisillä. Vaihtoehtoja edellisten lisäksi on monia, mutta ne vaativat kekseliäisyyttä ja aikaa. Seuraavassa kappaleessa selvitan markkinoinnin keinoja, ja kuinka me käytimme niitä Bang Bang! -teoksessa.

5.1 Markkinointi apuna

Yleisö on oleellinen osa esitystä. Markkinointi on tapa, jolla informoimme ihmisiä siitä, että tietynlainen esitys on tulossa jossain paikassa johonkin aikaan jonkun ohjaamana ja joidenkin esittämänä.

Yksinkertaisimmillaan informointi eli markkinointi tapahtuu julisteilla, lentolehtisillä (flyers) ja kertomuksena tutulta tutulle niin sanotun puskaradion kautta. Sosiaalinen media, kuten Facebook ja Twitter toimivat nykyään melkein samalla periaatteella kuin suusta suuhun kiertävä tieto. Sähköiseen levitykseen saa perustietojen lisäksi lisättyä

kuvia, linkkejä, videoita, arvosteluja ja niin edelleen. Ihmisten kanssakäymisessä kasvokkain on kuitenkin se etu, että jokainen liittyy puheeseen omat suosituksensa.

Edellä mainitsemieni markkinointitapojen lisäksi yleisimpiä markkinoinnin ja mainonnan muotoja ovat lehtimainokset sekä sanomalehteen saadut artikkelit ja ilmaiset esittelyt eli buffit. Televisio-, ja radiomainokset, uutisilmoitukset ja teiden varsilla olevat informaatiotaulut toimivat myös ihmisten tavoittamisessa. Kaiken tämän lisäksi voi käyttää luovuuttaan, verkostoitumistaan ja muita taitojaan apuna markkinoinnissa.

Hyvä markkinointi on johdonmukaista käyttäytymistä tavalla, joka miellyttää kohderyhmää. (Everi 2011, 27)

On toki hyvä huomata, että johdonmukainen käyttäytyminen itselle valheellisella tavalla on pitkällä aikajänteellä raskasta (Everi 2011). Miellyttämisen sijaan olisi parempi yllättää kohderyhmä positiivisesti. Nykyään pyritäänkin markkinoimaan mahdollisimman monipuolisesti ja luovasti. Bang Bang! -teosta markkinoidessamme olisimme voineet mennä kaduille yllättämään ihmisiä ja piristämään heidän päiväänsä.

Pohdin, että voisiko Häyrysen ja Vallon kirjassa *Tapahtuma on tilaisuus* (2003, 188-189) mainittua yllätyksellisyyttä käyttää hyväksi tanssiteoksen koko tuotantokauden aikana alun markkinoinnista jälkimarkkinointiin? Ennen esityksen alkua voisi tapahtua jotain, esityksen aikana tai sen jälkeen. Yleisön voisi yllättää erilaisilla katsomon tuoleilla tai esimerkiksi tarjoilulla esityksen aikana. Kaiken tämän voisi tuoda myös mukaan markkinointiin. Joku mieleenpainuva asia, joka toistuu asiakkaan tullessa katsomaan esitystä. Mielestäni tätä tehdään jo tanssinkentällä. Haluan kannustaa taiteentekijöitä vielä rohkeampaan ja uudenlaiseen markkinointiin.

5.2 Viiden aistin kautta taiteen markkinointiin

Tässä opinnäytetyössä kirjoitan yrittämisestä, yrittäjästä, yrittäjämäisestä asenteesta. Kulo-vesi (2002, 7) kuvaa hyvin kuinka jokainen meistä on yrittäjä, ilman että tekee sitä työkseen. Myymme omaa osaamistamme työnantajille tai heittäydymme jonkun idean vietäväksi.

Siispä olemme kaikki tavalla tai toisella yrittäjiä. Perustimme Bang Bang! -produktiota varten yhdistyksen Bang Bang! ry. Näin meillä oli nimi jonka kautta pystyimme toimimaan yrittäjämäisesti yhdistyksenä.

Pystyäkseen markkinoimaan kuluttajalle ja mahdolliselle asiakkaalle tuotettaan on ymmärrettävä kuinka kuluttaja toimii yhteiskunnassa ja kuinka yhteiskunta toimii.

Markkinointi on vuorovaikutusta, jolla viestimme olevamme hereillä ja mukana leikissä (Kulovesi 2002, 15) Tämän pitäisi olla helppoa, sillä vaikka olemme kaikki yrittäjiä olemme myös kuluttajia. Niin myynnin kuin oston laki pätee jokaisessa yksilössä ja jokaisessa uudessa kohtaamisessa. Mitä minä tarjoan toiselle itsestäni? Kuinka otan toisen huomioon? Hyväksynkö hänen mielipiteensä ja tuonko asian esille?

Kulovesi korostaa kirjassaan yrittäjän hetkessä elämistä (*carpe diem*), oman itsensä havainnointia ja tutkimista sekä kysymysten herättelyä. Kuloveden mukaan omasta elämästä nauttiminen ja oman terveyden vaaliminen, luovien ideoiden virtaaminen sekä tasapaino ovat tärkeitä. Yrittäjän ollessa tasapainossa itsensä kanssa on helppompaa tavoittaa asiakas. Ilman näitä päätyy umpikujaan, kaatuu kiireen ja stressin keskelle. Tärkeintä markkinoinnissa on huomioida se, että myös itse kokonaisuutena markkinoi ideaansa. (Kulovesi 2002)

Nykyajan trendien metsästys, rahasta kilpaileminen, markkinointiin suuntautuva ideologia ja siitä seurauksena suunnaton asiakkaiden ylikuormitus tuhoavat asiakassuhteita. Näännytävä informaatiotulva kuormittaa aistimme ja laskee mielenkiinnon tasoa. Ainostaan yllättävä ja valtavirrasta poikkeava mainos jää mieleen. Mietin miten Bang Bang! :n tyyppinen kokonaisuus pystyy herättämään ihmiset markkinoinnin luomasta aistikoomasta ja nostamaan huomion itseensä?

Itsensä, omien arvojen, lupauksen ja valintojen lisäksi on kiinnitettävä huomio ajattelumalliin; missä ihmisille annetaan sitä mitä he todella tarvitsevat eikä sitä mitä he haluavat lisää. Monet kulttuurialan ammattilaiset tarkkailevat koko yhteiskuntaa ja sen toimintaan vaikuttavia tekijöitä. Voisivatko kulttuurialan ammattilaiset markkinoida vastakkaisella tavalla, yhteiskunnan normaaleja markkinointimalleja vasten? Massasta poikkeava toiminta voisikin olla ratkaisu markkinointiongelmiiin. Esimerkiksi joitakin teoksen osia voisi tuoda jo etukäteen ihmisten nähtäville.

Kuluttajalla on mahdollisuus päättää omista valinnoistaan. On valtavia ketjujen omistamia kauppaketjuja, viihdekeskuksia joista saa kaiken mitä ikinä kuvitteleekaan. Ihmiset kaipaavat nykyään elämyksiä ja mielihyvää. Olen huomannut, että tyhjyyden tunnetta täytetään materiaalilla.

”Kaikki viisi aistia on työllistettävä, jotta syntyy elävä muistijälki. Tulevia kohtaamisia varten elämyksille syttynyt asiakas tarvitsee jotain, millä muistot voivat vietellä uuteen kohtaamiseen myöhemmin”. (Kulovesi 2002, 38) Aistien ylikuormittamisen vastapainona kysyntä nousee hiljaisuudelle. Markkinoinnissa on tärkeää huomioida ihmisen kaikki viisi aistia. Mielestäni tanssiteokset voisivat hyödyntää juuri viiden aistin ideologiaa omassa markkinoinnissaan.

5.3 Brandi ja brandaaminen

Brandi on hyvin vaikea sana määritellä. Jotkut puhuvat nimestä, jolla tuote on tullut tunnetuksi, toiset arvoista (rahallisista), visuaalisesta ilmeestä, odotuksista, lisääntyneestä arvosta tai tuotteen erotettavuudesta ja kuluttajan leimasta. Itse asiassa kaikki puhuvat totta omalla tavallaan. Brandi on kaikkea tuota yhdessä. Konseptina brandin monikerroksellisuus aiheuttaa sen, että sitä ei pidä määrittää liian yksinkertaisesti tai huolimattomasti (Kapferer 2001, 3).

Everi määrittää brandin olevan yhtiön, tuotteen tai palvelun identiteettiä tai mainetta. Toisaalta Everi näkee brandin heijastumana. Hän painottaa brandin olevan käyttäytymistä hyvässä ja pahassa. (Everi 2011, 14.)

Sekä Everi että Kapferer (Everi 2011 & Kapferer 2001) nostavat esille sen, että yritys rakentaa brandin kautta omaa arvoaan ja identiteettiään. Everi korostaa vielä, että rakennuspalikkana brandi tuo mukanaan tunnistamisen, uskon ja lojaliteetin (Everi. 2011, 15). Juuri Bang Bang! :n oma usko ja lojaliteetti tekevät siitä kiinnostavan yleisölle. Näin siitä tulee toista vastaavaa teosta mielenkiintoisempi teos.

Näin vastaan aikaisemmin luvussa 5 esittämäni kysymykseen kuinka Bang Bang! :n tyyppinen kokonaisuus pystyy herättämään ihmiset markkinoinnin luomasta aistikoomasta ja nostamaan huomion itseensä. Hyvä esimerkki toimivasta brandista on Suomen tanssikentällä ja kansainvälisesti toimiva Tero Saarinen Company.

”Tero Saarinen Companyn yrittäjähenkisyys ei liity taloudellisen voiton tavoitteluun vaan haluun mahdollistaa Saarisen ja ryhmän visiot ja taiteellinen työ.” (Toijanen 2/2007, 4.)

Oleellista on huomata, että brandeja ei tehdä, ne muokkautuvat. Pelkkä nimen keksiminen ja graafisen ilmeen valvonta ei ole brandin tekemistä. Sen omistavat ihmiset, asiakkaat, kuluttajat. Brandi on ihmisten käsitys ja tunne jostain yrityksestä, mielikuva sen palveluista ja tuotteista. (Everi 2011, 25; Everi 2011, 14) Brandaaminen tapahtuu ajansaatossa yrityksen, yhdistyksen tai ryhmän toiminnan kautta ollen kontaktissa kuluttajiin eli mahdolliseen yleisöön.

Brandi onkin ulkoinen, sataprosenttinen positiivinen viesti bisneksestä: arvoista, tavoitteista, lupauksista ja valinnoista. Se on kaikkien nähtävissä oleva ja kehittyvä konsepti. (Kulovesi 2002, 29.)

Iiris Autio, Tero Saarinen Companyn tuottaja toteaa, että ”brandi syntyy visionääristen tekijöiden ja aitojen persoonallisten sisältöjen ympärille, jos ne ovat tarpeeksi vahvoja. Brandinhallinnan tehtävänä on viestiä sisällöstä mahdollisimman totuudenmukaisesti ja yksinkertaisesti, olennaiset asiat kiteyttäen”. (Toijanen 2/2007, 4.)

Brandissa ja brandayksessä on mielestäni aina tärkeää ottaa huomioon kysymys mitä me haluamme tuoda itsestämme esille. Toisin sanoen brandays voisi olla tanssinkentällä enemmän tekijöiden omien vahvuuksien ja jo olemassa olevien ajatusmallien suurempaa huomioimista. Kun huomiointi on tehty, seuraavaksi tulisi miettiä kuinka kerrotaan vahvuuksista ja arvoista kuluttajille¹ sekä mahdollisille ostajille. Myös konkreettisen ympäristön valinta, henkilökunta ja itse teos kertovat vahvuuksista ja arvoista. Mielestäni kaikkien, ketkä ovat mukana samassa produktiossa, tulisi ajaa yhteistä ideologiaa ulospäin ja näin vahvistaa yrityksen tai yhdistyksen brandia.

”Brandin rakentajiksi tulee laskea jokainen yrityksen henkilökuntaan kuuluva.” (Everi 2011, 25.)

¹ Kuluttajilla tarkoitan tässä yleisöä, joka maksaa päästäkseen katsomaan esimerkiksi tanssiteosta.

Yhteisen ideologian ja arvojen jakaminen Bang Bang! :n kokoisessa produktiossa, jossa oli yhteensä kolmekymmentä tekijää, oli haasteellista. Yhteisten arvojen ja ideologiamme vahvistamiseksi olisimme voineet pitää enemmän yhteisiä hetkiä sekä muusikoiden että tanssijoiden kesken. Olisimme keskustelleet siitä, missä olemme menossa ja mitä tulevaisuuden suunnitelmia meillä on ryhmänä. Tässä produktiossa olisin ottanut tekniikankin mukaan viimeisiin keskusteluihin, koska kysymyksessä oli hyvin visuaalinen teos.

Taiteilijapedagogin näkökulmasta tällaista tilannetta voitaisiin kuvata sanalla ryhmäyttäminen. Ryhmäyttämisessä pyritään saamaan ryhmän jäsenet toimimaan hyvin yhteen muodostaen toimivan yhteistyön ryhmän jäsenten välille. Mielestäni teoksen jäsenet toimivat tiiminä, jossa jokaisen omat vahvuusalueet täytyisi ottaa huomioon ja luoda yksilöiden vahvuuksista teoksen vahvuuksia.

5.3.1 Brandataan Bang Bang!

Brandin rakenteellinen toiminta sisältää kaksi oleellista kohtaa: tuotteen alkuperän tunnistettavuuden sekä sen eriyttämisen muista brandeista. (Kapferer 2011, 10.)

Nyt uutena ryhmänä Bang Bang! :n yksi tehtävistä on luoda omista vahvuuksistaan ainutlaatuinen, tunnistettava kokoonpano. Onnistunut brandays näkyisi siinä, kun ihmiset Bang Bang! -nimen kuullessaan yhdistäisivät sen johonkin tiettyyn ja haluttuun tunteeseen tai visuaaliseen ilmeeseen.

Marc Gobé on julkaissut artikkelin, jossa hän kirjoittaa kymmenestä teesistä emotionaalisen brandin toimintaan. Kulolesi (2002, 146) on tiivistänyt teesit hyvään muotoon ja käytänkin tässä hänen malliaan. Teesit ovat hyvin rinnastettavissa siihen, kuinka ajattelen tanssikentän brandayksestä.

1. Kuluttaja / asiakasajattelusta siirrytään ihmisten kohtaamiseen.
2. Tarpeita täyttävistä tuotteista siirrytään toiveita täyttäviin elämyksiin.
3. Rehellisyydestä siirrytään luottamuksen rakentamiseen.

4. Laadusta siirrytään paremmuuteen.
5. Tunnettuudesta siirrytään haluttavuuteen.
6. Identiteetistä siirrytään persoonallisuuteen.
7. Toimivuudesta siirrytään miellyttävään kokemukseen
8. Näkyvyydestä siirrytään tunneyhteyteen
9. Viestinnästä siirrytään dialogiin
10. Palvelusta ollaan siirtymässä arvostavaan ihmissuhteeseen. (Kulovesi 2002, 146.)

Hyvästä vielä parempaan siirtyminen tuottaa onnistumista ja hyvää brandaysta. Esimerkiksi ”näkyvyydestä siirrytään tunneyhteyteen”: Näkyvyyttä on hyvä olla, jotta teos (ja yhdistys tai yritys sen takana) saa huomiota ja tarvitsemaansa rahallista tukea. Sen lisäksi on luotava tunneyhteys uusiin ja vanhoihin kuluttajiin, jotta voisimme puhua positiivisella tavalla kannattavasta kulttuurikentän brandayksestä.

Sanoisin jopa niin, että kokonaisuudessaan kulttuurikentällä brandayksessa siirryttäisiin pehmeisiin arvoihin eikä pyrittäisi taistelemaan vierailta arvoilla toisia vastaan. Kehitetään sen sijaan omia tapoja ja uusia työskentelymalleja. Marc Gobén emotionaalisen brandin teesi tarpeista tavoitteisiin oli mielestäni yksi Bang Bang! -teoksen tavoitteista. Halusimme luoda elämyksen, kokonaisvaltaisen kokemuksen, joka sykähdyttäisi katsojan kaikkia aisteja. Elämysten rakentamiseen lähdetään omien resurssien pohjalta.

Kuloveden mukaan brandi on ei-kaupallinen mielikuva, jonka ympärille rakennetaan ja halutaan rakentaa elämä. Pyrkimyksenä on antaa ihmisille sitä, mitä he todella tarvitsevat eikä sitä mitä he haluavat. (Kulovesi 2002, 29.)

5.3.2 Bang Bang! :n visuaalinen ilme

Bang Bang! :n työstönimi oli pitkään *Tarantino-projekti*. Tammikuussa 2011, kun aloimme suunnittelemaan koko teoksen yhteistä visuaalista ilmettä lavalta julisteisiin, keksimme Bang Bang! -nimen. Se muodostui yksinkertaisuudessaan teoksen teemasta ja oli iskevyydellään helposti lähestyttävä. Värimaailma, joka näkyy myös Bang Bang! :n julisteessa, koostuu kolmesta väristä: punaisesta, keltaisesta ja mustasta. Toimme värimaailmaa esille julisteen lisäksi esiintyjien vaatteissa. Ilmarisen kanssa

päätimme pitää tanssijoiden vaatteet neutraaleissa väreissä ja tuoda räiskyviä värejä esille esimerkiksi peruukkien myötä.

Juliste syntyi Kemppaisen, Väisäsen, Ilmarisen ja minun yhteisestä ideoinnista ja muokkaantui alla olevaan muotoonsa Marko Soramäen tekemänä. Marko Soramäki toimii myös Bang Bang! -bändin rumpalina.

KUVA 6. Bang Bang! -juliste. Juliste Marko Soramäki

Yhtiön nimi sen tavaramerkkinä tai brandina tuo mukanaan sekä etuja että haasteita. Suuria, maailmalla tunnettuja yhtiöitä sekä brandeja ovat esimerkiksi Coca Cola, Louis Vuitton ja Apple. Suurin etu yhtiön nimen toimiessa myös sen brandina on nopea ja tehokas kommunikaatio. (Everi 2011, 19) Ajattelimme Bang Bang! -nimen jäävän helposti mieleen sen iskevyytensä vuoksi.

Nimi voi tuoda mukanaan myös haasteita. Pohdin, onko Bang Bang! -nimi aivan liian määrittävä. Siitähän muodostui myöhemmin myös yhdistyksemme nimi: Bang Bang! ry (katso kappale 6.2). Jäin miettimään määrittikö alkuperäinen kokoillan teos sisältöineen ryhmämme tulevaisuutta? Näihin kysymyksiin on vielä liian aikaista vastata. Toivottavasti ryhmän toimiessa vielä monta vuotta, saamme vastauksen kysymyksiin.

Everi korostaa, että nimen ja graafisen ilmeen keksiminen ei ole brandin tekemistä. (Everi 2011, 25) Brandin yksi osa-alueista on nimen ja graafisen ilmeen keksiminen, kuten me Bang Bang! :ssä teimme. Se ei silti ole brandin tekemistä, koska brandi muodostuu asiakkaiden käsitteistä kokonaisuutta kohtaan. Voimme omalla rehellisellä työskentelyllämme edistää brandin ilmettä asiakkaiden keskuudessa. Bang Bang! :n ainutlaatuisuus syntyy sen suuresta esiintyjämäärästä, musiikin- ja tanssin yhdistämisestä ja ryhmän positiivisesta hengestä. Tästä kaikesta muodostuu myös Bang Bang! :n brandi.

6 BANG BANG RY JA MUITA MAHDOLLISUUKSIA

Tuottajan on hyvä ymmärtää, millä kaikilla tavoilla voi elättää itsensä yhteiskunnassa. Silloin, kun keskusteluissa vilisee sanoja toiminimi, yritys, osuuskunta, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö ja niin edelleen on hyvä tietää mistä puhutaan. Varsinkin, jos on tilanteessa, jossa pitäisi päättää millainen yritys tai yhdistys perustetaan tai mihin ollaan lähdössä mukaan. Kysymyksessä ei ole ”ihan sama mikä” tilanne, vaan tilanne, jossa sitoudutaan pidemmäksi aikaa, jopa suurillakin rahasummilla toimimaan yrittäjänä. Kaikkea ei tarvitse tehdä yksin ja niinpä monissa yritysvaihtoehdoissa toimitaan ryhmässä. Yhdistykset vaativat toimiakseen vähintään kolme ihmistä.

6.1 Vaihtoehtoina yritys- ja yhteisömuodot

Ensimmäiset näytökset 18.2.2011 olivat niin suosittuja, että kaikki halukkaat eivät mahtuneet katsomoon. Suuren kysynnän vuoksi päätimme järjestää lisää näytöksiä, ja tämä tarkoitti sitä, että tulisimme tuottamaan koko konseptin täysin itsenäisesti. Tämä oli ollut myös aikaisemmin meidän neljän mahdollinen toive tulevaisuuden suunnitelmista ajatellen tätä yhteistä projektia. Tärkeäksi käännekohtaksi muodostui se, kun huomasimme tarvitsevamme jonkun selkeän nimen ja järjestelmän jonka alla toimia ja pyörittää niin sanotusti bisnestä.

Päätimme perustaa yhdistyksen. Näin meille oli mahdollista kontrolloida ryhmän rahaliikennettä, tehdä järjestelmällistä markkinointia, hakea apurahoja ja toimia yhdessä yhden nimen alla.

Yritys - Suomen nettisivujen mukaan yrityksen perustamisen vaiheita liikeideasta yrityksen virallistamiseen (liite 3) ovat: liikeidea (mitä, kenelle, miten), liiketoimintasuunnitelma (kuvaus suunnitellusta yritystoiminnasta, muun muassa oma osaaminen, tuotteet ja palvelut), yritystoiminnan luvanvaraisuus ja ilmoitusvelvollisuus, muut valmistelevat toimenpiteet (markkinointisuunnitelma, liiketoimintasopimukset, toiminimi, liiketilat ja niin edelleen), rahoituksen järjestäminen, yritysmuodon valinta ja käytännön perustamistoimet (perustamisasiakirjat, pankkitilin avaaminen, tilitoimisto, kirjanpidon järjestäminen, tarvittavan vakuutusturvan järjestäminen).

Mielestäni projektissamme Bang Bang! sovelsimme tietämättämme edellä mainitsemiini yrityksen perustamisen vaiheita, vaikka päätimme perustaa yrityksen sijasta yhdistyksen. Bang Bang! :ssä, kuten aikaisemmissa kappaleissa olen esitellyt, *liikeideana* oli yhteinen taiteellinen tuotos, *liiketoimintasuunnitelmana* toimi Kempin, Väisäsen, Ilmarisen ja minun kokousten keskustelujen pohjalta kirjatut viralliset ja epäviralliset pöytäkirjat. *Muut valmistelevat toimenpiteet* olivat markkinointisuunnitelma, harjoittelu- ja esitystilojen hankinta, ryhmän nimen sekä visuaalisen ilmeen kehittäminen. Näistä voi lukea tarkemmin kappaleissa 3 ja 5. *Rahoituksen järjestäminen* tapahtui pääasiallisesti lipputuloista. Seuraavaksi Yritys - Suomen taulukossa tulee *yritysmuodon valinta*: Emme valinneet mitään yritysmuotoa, koska päätimme perustaa yhdistyksen. Alla olevasta kaavioista voi havainnoida kuinka sovelsimme yrityksen perustamisen vaiheita.

KUVIO 1. Bang Bang! ry:n perustamisen vaiheet. Mukailten Yritys - Suomen yrityksen perustamisen vaiheita (liite 3)

Tällaisessa tilanteessa, jossa ryhmä tai henkilö päättää virallistaa toimintansa, vaihtoehtoja on monia. Voidaan perustaa oma toiminimi eli toimia yksityisenä elinkeinoharjoittajana, yhdistyksen, yrityksen, avoimen yhtiön, kommandiittiyhtiön, osakeyhtiön tai osuuskunnan (Sosiaalisen yrittäjyyden kansallinen teematyö). Avaan seuraavaksi lyhyesti mitä *yksityinen elinkeinoharjoittaja*, *yritys* ja *osakeyhtiö*, *avoin yhtiö* ja *kommandiittiyhtiö* ja *osuuskunta* nimet pitävät sisällään.

Yksityisenä elinkeinoharjoittajana voi toimia Euroopan talousalueella asuva luonnollinen henkilö (Patentti- ja rekisterihallitus). Tämä on hyvä yhtiömuoto silloin, kun yksi henkilö on pääasiallisessa vastuussa yritystoiminnasta. Yksityinen elinkeinoharjoittaja voidaan jakaa vielä kahteen alaryhmään: *ammattinharjoittajiin ja liikkeenharjoittajiin*. Ammattinharjoittaja ei toimi missään kiinteästi ja organisaatio on pieni. Liikkeenharjoittajan toiminta on laajempaa ja pääomapanos, organisaatio ja riskit ovat korkeammat kuin ammattinharjoittajilla. (Sosiaalisen yrittäjyyden kansallinen teematyö)

“Yleiskielessä yksityisestä elinkeinoharjoittajasta puhutaan myös muodoissa "Toiminimi", "Tmi" tai "yksityisliike". Lainsäädännössä toiminimellä tarkoitetaan sen sijaan yrityksen nimeä.” (Patentti- ja rekisterihallitus) Niin ammattinharjoittaja kuin liikkeenharjoittajakin joutuvat tekemään perustamisilmoituksen kaupparekisteriin lomakkeella Y3. Ilmoituksen tekeminen tapahtuu patentti- ja rekisterihallituksen sivuilla.

Osakeyhtiö on Suomen yleisimmistä yritysmuodoista ja voi olla niin yksityinen kuin julkinen, sekä sen voi perustaa joko yksin tai useamman henkilön kanssa. Osakeyhtiö tarvitsee pääomaa, joka on yksityisessä osakeyhtiössä vähintään 2500 € ja julkisessa osakeyhtiössä vähintään 80 000 €. Osakkaita yhtiössä voi olla yksi tai useampia. Pääoma jaetaan nimellisarvoltaan samanarvoisiin osakkeisiin, joita osakkaat saavat sijoittamansa pääoman mukaisesti. (Sosiaalisen yrittäjyyden kansallinen teematyö) Osakeyhtiötä perustettaessa on se aina ilmoitettava kaupparekisteriin (Patentti- ja rekisterihallitus).

Osakeyhtiön perustamisasiakirjoja ovat perustamiskirja, perustamiskokouspöytäkirja, ehdotus yhtiöjärjestykseksi, yhtiöjärjestys ja hallituksen pöytäkirja. (Sosiaalisen yrittäjyyden kansallinen teematyö) Osakeyhtiö syntyy rekisteröimisellä. (Patentti- ja rekisterihallitus). Samalla, kun osakeyhtiö rekisteröidään se ilmoitetaan ennakkoperintärekisteriin, arvonlisäverovelvolliseksi ja rekisteröidyksi työnantajaksi. Osakeyhtiön tunnistaa yrityksen nimen perässä olevasta Oy lyhenteestä.

Henkilöyhtiöinä toimivat **avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö**. Ne ovat usein perheyhtiöitä tai saman ammattialan henkilöiden yritysmuotoja. Henkilöyhtiöt ovat usein pieniä tai keskisuuria yrityksiä, joissa on pari osakasta. Taloudellisten riskien osuus on myös pieni. Yhtiömiehet voivat nostaa yrityksen varoja palkkana, lainana ja voitto-osuutena, jos kirjanpito niin sallii. Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön erona on se, että avoimessa yhtiössä kaikki yhtiömiehet ovat rajattomasti vastuussa yhtiön velvoitteista ja osallistuvat henkilökohtaisesti sen toimintaan. (Sosiaalisen yrittäjyyden kansallinen teematyö) Yrityksen nimi voi olla esimerkiksi ”Virtanen & Sjölund”, jolloin yhtiömiesten sukunimet ovat nimenä. Huomioitavaa on, että ”ay” lyhennettä ei voi käyttää kertomaan avoimesta yhtiöstä. (Patentti- ja rekisterihallitus)

Kommandiittiyhtiössä on vähintään yksi vastuunalainen yhtiömies ja yksi äänetön yhtiömies, jonka vastuu rajoittuu yhtiösopimukseen kirjattuun yhtiöön sijoitetun pääoman määrään. (Sosiaalisen yrittäjyyden kansallinen teematyö)

Molemmissa yhtiömalleissa perustaminen tapahtuu perustamisilmoituksen tekemisellä kaupparekisteriin ennen toiminnan aloittamista. Kommandiittiyhtiöt käyttävät lyhennettä Ky. (Patentti- ja rekisterihallitus)

”**Osuuskunnan** omistavat jäsenet. Sen jäsenmäärää tai osuuspääomaa ei ole ennalta määrätty. Osuuskunta harjoittaa elinkeinotoimintaa jäsentensä taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi. Se voidaan perustaa myös aatteelliseen tarkoitukseen.” (Patentti- ja rekisterihallitus. 2011.)

Osuuskunnan perustamiseen tarvitaan vähintään kolme ihmistä, kuten yhdistyksenkin perustamisessa. Osuuskunta on aina ilmoitettava kaupparekisteriin viimeistään kuuden kuukauden kuluttua perustamiskirjan allekirjoituksesta. Osuuskunnassa on osuuspääoma, joka muodostuu jäsenten osuusmaksuista ja muista säännöissä määrättyistä maksuista. Osuuskunnalle valitaan hallitus ja yleensä toimitusjohtaja. Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu ja toimintavaltuus on sama kuin osakeyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan. (Suomen Yrittäjät, 2004)

6.2 Yhdistyksen elinkaari

Ensimmäiset Bang Bang! -teoksen näytökset esitettiin 18.2.2011 suurella menestyksellä. Olimme varanneet vain yhden opinnäytetyöillan ja yhden päivänäytöksen sitä ennen. Hämmästyimme siitä, kuinka ihmiset olivat innoissaan tällaisesta kokonaisuudesta ja toivoivat lisää. Kuulimme jopa tietyiltä katsojilta, että he tulevat ehdottomasti katsomaan uudestaan, jos Bang Bang! esitetään vielä Kuopiossa. Tämän positiivisen palautteen ja muusikkojen sekä tanssijoiden hyvän yhteishengen kannustamina päätimme tehdä uusintaesitykset samalle keväälle. Kempvaisen, Väisäsen, Ilmarisen ja minun ensimmäinen päätös oli, että nämä uudet näytökset tulisimme tuottamaan itse.

Meille tärkeimmäksi kysymykseksi nousi ajatus kuinka hoitaa tulevaa rahaliikennettä järkevästi? Mietimme miten ja minne laskuttaa koululaisryhmiä, kun ei ollut pankkitiliä? Kukaan meistä ei voinut ottaa omalle tililleen tätä vastuuta, sillä se olisi vaikuttanut meidän opiskelijoiden tuloihin huomattavasti. Ja tästä seurauksena Kelan maksamiin tukiimme. Selvitimme, että yhdistys voi hankkia itselleen pankkitilin. Pankkitilin kautta voisimme pyörittää rahaliikennettämme. Yhden nimen alla meillä olisi myös mahdollisuus markkinoida itseämme paljon paremmin ja tehdä mahdollisesti yhteistyötä muiden yhdistysten ja yritysten kanssa.

6.2.1 Yhdistyksen perustaminen

Yhdistys tarvitsee toimiakseen vähintään kolme yli 15 vuotiasta ihmistä. Yhdistys voidaan perustaa nykyään joko sähköisesti Patentti- ja rekisterihallituksen internet-sivuilla tai postitse. Ennen perustamisilmoitusta pidetään kokous, jossa päätetään yhdistyksen perustamisesta sekä tulevasta nimestä ja säännöistä. Perustamiskokous voi olla vapaamuotoinen ja tapahtua esimerkiksi puhelimen välityksellä. (Patentti- ja rekisterihallitus. 2012)

Kempainen, Väisänen, Ilmarinen ja minä pidimme perustamiskokouksen maaliskuussa 2011. Seuraavaksi menimme Patentti- ja rekisterihallituksen internet-sivuille, jonka ohjeistuksen avulla teimme perustamisilmoituksen 23.3.2011. Perustamisilmoituksen mukaan Bang Bang! Productions ry:n hallituksessa toimivat Anna Kempainen puheenjohtajana, Soja Heino varapuheenjohtajana, Taina Ilmarinen sihteerinä ja Asta Väisänen taloudenhoitajana. Tavoitteenamme oli pyrkiä nimellä siihen, että yhdistys voisi ”tuottaa musiikki-, tanssi- ja teatteriesityksiä, se voi kuulua ja toimia yhteistyössä valtakunnallisiin ja paikallisiin järjestöihin ja yhdistyksiin, antaa lausuntoja,

tehdä aloitteita sekä esityksiä, järjestää tapahtumia, kilpailuja ja tiedotus-, esitelmä- ja juhlatilaisuuksia sekä toimittaa tiedotteita.” (Bang Bang! ry :n säännöt. 2011, 1)

Patentti- ja rekisterihallituksen sivuilla täytetään lomake, johon kirjataan yhdistyksen säännöt sekä sen hallitus. Ilmoitus tulee vireille, kun hallituksen puheenjohtaja on sen sähköisesti allekirjoittanut, se on maksettu ja kaikki perustajat ovat allekirjoittaneet perustamiskirjan. Perustamisilmoitus menee käsittelyyn, joka kestää Patentti- ja rekisterihallituksen internet-sivujen mukaan huhtikuussa 2012 noin yhdeksän päivää. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011)

”Käsittelyajalla tarkoitetaan aikaa, joka kuluu ilmoituksen tai hakemuksen saapumisesta ensimmäiseen asiakkaalle annettavaan päätökseen. Ensimmäinen päätös asiakkaalle voi olla ilmoituksen rekisteröinti, kirjallinen välipäätös tai puhelinyhteydenotto.” (Patentti- ja rekisterihallitus. 2012)

Bang Bang! Productions ry:n käsittelyaika venyi todella pitkäksi ja jouduimme ottamaan rekisterikeskukseen yhteyttä käsittelyn nopeuttamiseksi. Emme voineet avata pankkitiliä ennen kuin olisimme virallisesti yhdistys. Käsittelyn hitauden vuoksi tietyt talousasiat myöhästyivät hetkellisesti. Lopulta saimme yhteyden rekisterikeskukseen. Rekisterikeskus antoi ohjeet muokata sääntöjämme ja yhdistyksen nimeä selvemmiksi. Päätimme vielä tarkentaa ongelmakohtia nimen suhteen. Huomasimme, että sana 'productions' on epäselvä käsite aattelliselle yhdistykselle eikä kerro meidän toiminnastamme tarkasti. Bang Bang! Productions olisi voinut toimia nimenä, jos olisimme olleet perustamassa mitä tahansa yritysmuotoa. Koska meillä oli tarve saada asia nopeasti käsitellyksi, päätimme pysyä jo yleisöllekin tutussa nimessä Bang Bang!. Ehdotus meni läpi rekisterikeskuksessa ja yhdistyksemme sai nimen Bang Bang! ry.

Patentti- ja rekisterihallituksen internet-sivuilla on esitetty yhdistyksen perustaminen ja siihen liittyvät asiat yksinkertaisesti. Yhdistystoimintaan liittyy monia hankalia ja virallisia asioita. Oleellista on, että yhdistyksen kaikki jäsenet toimivat vapaaehtoisesti yhteisesti valittuja aatteita ajaen.

”Yhdistyksellä on oltava tarkoitus, jota varten se toimii. Jäsenet päättävät yhdessä,

mikä on yhdistyksen tarkoitus ja millaista on sen toiminta. Yhdistyksen tarkoitus voi olla esimerkiksi oman kielen ja uskonnon säilyttäminen, oman kulttuurin tekeminen tunnetuksi muille, opiskelu tai yhteisten harrastusten järjestäminen. Oman ryhmän puolesta puhuminen ja edustaminen sopii myös yhdistyksen tarkoitukseksi. ” (Intermin. 2002, 7)

Yhdistyksen rekisteröimisen lisäksi hankimme kaupparekisteristä yhdistykselle y-tunnuksen, jotta voisimme laskuttaa suurempia ryhmiä. Tämä ei ole pakollista, mutta on mahdollista aatteellisille yhdistyksille. Y-tunnuksen voi hankkia, jos se on tarpeellinen yhdistyksen toiminnan kannalta. On tärkeää muistaa, että pankkitilin avaaminen ei velvoita yhdistykseltä y-tunnusta.

”Y-tunnuksen eli yritys- ja yhteisötunnuksen antaa viranomainen, kun yhdistys tai muu yhteisö merkitään Patentti- ja rekisterihallituksen ja verohallinnon yhteiseen yritys- ja yhteisötietojärjestelmään (Patentti- ja rekisterihallitus; YTJ). Tunnus on muotoa seitsemän numeroa väliviiva ja tarkistusmerkki eli 1234567-8.” (Patentti- ja rekisterihallitus) Kun yhdistys on virallisesti rekisteröity voi sen toiminta alkaa.

6.2.2 Yhdistyksen toiminta

Lopulta Bang Bang! Production ry :stä tuli Bang Bang! ry. Yhdistyksen ensimmäinen toimintapyrkimys oli saada rahoitettua Bang Bang! -teoksen näytökset 23. - 25.5.2011, jota varten olimme vuokranneet Itäisen tanssin aluekeskukselta Sotkun teatteritilan. Teatteritilan vuokraan kuului myös tekniikka.

Markkinoimme teosta julisteiden, sosiaalisen median, omien verkostojen ja pienemmän esiintymisen avulla. Saimme tilauksen Kuopion Kauppakadulla sijaitsevaan Introon (baari & grilli). Pääsylippujen hinta oli viisi euroa. Toiveenamme oli, että yli 100 ihmistä tulisi katsomaan esitystä Introon. Toiveemme ylittyi ja katsojia tuli selkeästi yli 100. Bang Bang! -teoksen bändi soitti yhden tunnin kokonaisuuden, johon tanssia tuli tilapuutteen takia vain yhteen kappaleeseen. Samalla markkinoimme yleisölle Bang Bang! -teoksen näytöksistä Sotkulla toukokuussa.

Bang Bang! -teoksen toiset näytökset aikavälillä 23. - 25.5.2011 sujuivat hyvin ja yleisöä oli kiitettävästi. Pidimme yhden koululaisnäytöksen ja kolme iltanäytöstä. Seuraavaksi Bang Bang! ry piti kesälomaa elokuuhun 2011 asti.

Toukokuun 2011 näytöksistä tuli tuottoa lipputuloista ja kahvilasta. Tilinpäätöksemme oli noin + 400 €. Bang Bang! ry:n tulot ja menot näkyvät liitteenä olevasta tilinpäätöksestä, joka ajoittuu tilikaudelle 01.01.2011 - 31.12.2011 (Liite 2).

Yhdistyksen sääntöihin on kirjattu kohta, jossa yhdistyksen kerrotaan olevan velvollinen pitämään joka vuosi vuosikokous. Vuosikokouksessa esitellään yhdistyksen tarkastettu tilinpäätös, toimintakertomus ja seuraavan vuoden toimintasuunnitelma. Oman kokemukseni perusteella on tärkeää, että hallitus etenee yhdistyssääntöjä noudattaen ja pitää kiinni esityslistassa esitetystä asiajärjestyksestä. Vapaa keskustelu on sallittua, mutta puheenjohtajan tulee pitää yllä keskustelua puheenvuorojen jakamisen kautta. Puheenjohtajan tehtävä on huolehtia kokouksen tavoitteista käsitellä asialista kohtuullisessa ajassa. Yhdistys voi toimintana kasvaa saamalla lisää jäseniä.

6.2.3 Toiminnan lopettaminen

Yhdistyksen pitäminen vaatii hallitukselta ja jäseniltä paljon aikaa ja työtä. Bang Bang! ry:n tapauksessa jäseniä ei ollut ja kaiken työn teki neljä ihmistä. Työn teki haasteelliseksi se, että emme pystyneet hallituksena omistautumaan täysin Bang Bang! -teokselle sekä yhdistykselle muiden menojen takia. Olimme todella innostuneita ja idearikkaita omassa työssämme ja vastuualueissamme yhdistyksen parissa.

Yhdistystyöstä saa harvemmin palkkaa ja yhdistystoiminta tapahtuu jäsenten omalla vapaa-ajalla. Valitettavasti meidän vapaa-aikamme oli niin vähäistä, että yhteisiä aikoja kokouksille oli melkein mahdotonta löytää. Asiaa vaikeutti myös se, että emme olleet enää samassa kaupungissa syksyllä 2011 ja talvella 2012. Kaikki eivät päässeet kokouksiin. Henkilövajaukset vaikeuttivat yhteistä ideointia ja vastuualueiden jakamista. Selkeäksi nousi se, että Bang Bang! ry:n perustamien oli hyvä idea, mutta sen toiminnan ylläpito vaati paljon aikaa. Yhdistyksen toiminnan vilkkaimpana aikana

kaikkien hallituksen jäsenten on oltava samalla paikkakunnalla, jotta yhdistyksen toiminta edistyy.

Puheenjohtajamme ehdotti yhdistyksen lakkauttamista talvella 2012. Ymmärsimme, että yhdistystoiminta oli osaltamme päättymässä. Kaikki jäsenet olivat samaa mieltä ja yhdistyksen lakkauttamista alettiin käynnistämään.

“Kun yhdistyksen toiminta alkaa hiipua, sääntöjen mukaista hallitusta ei saada valituksi, eikä kukaan halua ottaa puheenjohtajan vastuuta, yhdistys joutuu päättämään toiminnan jatkamisesta tai lopettamisesta eli purkautumisesta. Purkautuminen määrätään yhdistyksen säännöissä tai purkautumiseen sovelletaan yhdistyslakia, jos sitä ei ole määritelty säännöissä.” (Patentti- ja rekisterihallitus 2011.)

Bang Bang! ry:n säännöissä (2011. Kohta 12) sanotaan, että päätös yhdistyksen purkamisesta on tehtävä yhdistyksen kokouksessa kolme neljäosan äänienemmistöllä. Kokouskutsussa on mainittava yhdistyksen purkamisesta. Yhdistyksen varat on käytettävä yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen purkamiskokouksen hallituksen esittämällä tavalla.

”Varat voidaan käyttää yhdistyksen tarkoitusta edistävään toimintaan, josta viimeinen kokous päättää tarkemmin. Siitä on hyvä mainita säännöissä.” (Intermin 2002, 10)

Purkautumiskokouksen jälkeen hallitus tai selvitysmiehet tekevät loppuselvityksen yhdistyksen vastuista, veloista ja varoista. Hallitus luovuttaa varat kokouksen päättämään kohteeseen ja tekevät purkautumisilmoituksen yhdistysrekisteriin. Maksuton purkautumisilmoitus voidaan tehdä nykyään sähköisesti ja postitse. Purkausilmoitukseen kirjataan selvitysmiesten täydelliset nimet ja kotikunta, ilmoitetaan viimeinen hallitus sekä purkautumistoimien loppuunsaattaminen. Ilmoituksen allekirjoittaa joko hallituksen puheenjohtaja tai selvitysmies. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011)

Bang Bang! ry:n purkautumisilmoituksen allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja Anna Kempainen.

7 POHDINTAA

Bang Bang! oli onnistunut ja hyvin menestynyt musiikin ja tanssin yhteistyöprojekti. Vaikka Bang Bang! ry ei jatka enää toimintaansa, työryhmä jatkaa yhteistyötään. Bang Bang! ry:stä on muodostunut Bang Bang! Group, joka valmistelelee uutta kokonaisuutta.

Olen oppinut tästä prosessista paljon. Näin mittavan taiteellisen projektin ja sen tuottamallisen osuuden läpikäynnin perusteella tietoni ja taitoni tuottamisesta ovat kasvaneet. Tuottajan on oltava taidoiltaan monipuolinen, positiivinen ja erittäin tehokas. Omista verkostoista on pidettävä huolta. Tärkeää on pitää huolta myös omasta hyvinvoinnistaan. Tuottajan taitoja tarvitsevat tanssinopettajat ja taidekentällä toimivat oman alansa ammattilaiset.

Huomioitavaa tässä opinnäytetyössäni on, ettei kukaan meistä neljästä (Anna Kempainen, Asta Väisänen, Taina Ilmarinen, Soja Heino) projektin vetäjästä ole markkinoinnin tai tuottamisen alan ammattilainen. Olemme taiteilijoita, jotka hyödyntävät markkinointia apuvälineenään muiden taitojen ohella. Tämän kokonaisuuden jälkeen mietin mitä taiteilijalta odotetaan? Olemmeko valmiita toimimaan itse omina tuottajina ja markkinoijina? Mihin yhteiskunta meidät määrittää? Tämä opinnäytetyö herättää pohtimaan omaa vastuunottoa tanssin eri osa-alueista. On annettava aikaa työryhmälle pohtia vastuunjako, delegoitava ja jaettava tehtäviä. Suurin ongelma tulee vastaan juuri rahoituksessa. Välillä taiteilijat myös pelkäävät oman teoksensa ”pyhyiden” tuhoutumista.

Newtonin fysiikan vastavoiman ja voiman lain mukaan tarvitsemme vastavoimaa. Ilman vastavoimaa ei voi olla voimaa ja toisinpäin. Tämä on eilinehtomme tällä planeetalla ja tässä universumissa. Miten vastavoiman lakia voisi soveltaa taiteen ja yhteiskunnan välille? Kuvittelen taiteen toimivan vastavoimana yhteiskunnalle. Tällöin yhteiskunnan voiman ja taiteen vastavoiman välille syntyy hedelmällinen jännite. Jos tästä balanssista kumpikaan siirtyy toiselle puolelle, jännite häviää.

Tarvitsemme jonkun joka ottaa kantaa yhteiskunnassa tapahtuvaan toimintaan, jonkun joka kokoaa ja purkaa ajatuksia ja tunteita. Olen nähnyt ja kokenut, että taiteella

on tähän mahdollisuus. Yksi taiteen tärkeimmistä asioista on herättää ihmisissä tunteita, ajatuksia ja keskustelua.

Kirjoitan opinnäytetyössäni markkinoinnista, yrittäjyydestä ja budjetoinnista. Näen tärkeäksi, että opinnäytetyössäni olevat osa-alueet ovat apuvälineitä, jotka helpottavat tanssintekijöiden ja muiden taidealan ammattilaisten työprosessia. Mietin, vastavoiman ja voiman lakia ajatellen, onko taiteella tarvetta lähteä markkinoimaan itseään yhtä aggressiivisesti kuin muilla aloilla? Tähän kysymykseen on jokaisella taidealan ammattilaisella oma mielipiteensä. Ajattelen, että ehkäpä taide voisi lähteä markkinoimaan itseään juuri vastakkaisella, uudennlaisella tavalla mihin olemme normaalisti tottuneet. Siihen meillä on kaikki mahdollisuudet. Jonkun on keksittävä se, mitä ei ole vielä keksitty. Voimme muokata jo keksityistä malleista uusia ja kiehtovia tapoja markkinoida.

Tanssi- ja kulttuurikenttä on soveltava ala ja sen tekijöiden täytyy pystyä soveltamaan esimerkiksi yrityksen perustamisen malleja ja muokata sekä kehittää niistä uusia, itselle sopivia malleja. Näin me teimme Bang Bang! -teosta luodessa. Mitkään säännöt eivät ole niin sanotusti kiveen hakattuja. Kulttuurialoilla on mahdollisuus tuoda esille uusia tapoja havainnoida maailmaa ja kaikkia sen osia, mukaan lukien markkina- ja yritysmaailmaa. Meidän tulee olla rohkeita ja ennakkoluulottomia talousmaailman kiemuroita lähestyttäessä. Talousasioiden perusteellinen selvittäminen vähentää pelkoja ja lisää uutta intoa tarttua hyödylliseksi koettuihin tekijöihin. Teemme niistä kulttuurialalle sopivia. Tätä voisi verrata esimerkiksi lauseen kääntämiseen toiselle kielelle. Perusidea säilyy, mutta lauserakenteet ja sanat muuttuvat, jopa pieniä merkityseroja saattaa ilmetä.

Usein vaikeita asioita on helpompi ja turvallisempi käsitellä ryhmässä. Taidealan ammattiin opiskeleville tulisi järjestää opintokokonaisuus aiheista budjetointi, yritys- ja yhdistysmuodot, markkinointi, branddays sekä kulttuuripolitiikka. Tässä työssäni en ole käsitellyt kulttuuripolitiikkaa. Näen sen kulttuurialan toimijalle tärkeäksi osa-alueeksi ymmärtää. Opintokokonaisuuden nimenä voisi toimia *monipuolinen tuottaminen*. Tanssinopettajille siinä voitaisiin ottaa huomioon kuinka soveltaa tuottamisen osa-alueita omassa työssään.

”Ei urheilussakaan jätetä ketään yksin yrittämään ja tulla parin vuoden päästä sanomaan, että susta ei sitten tullut maailmanmestaria”. (Mehtälä 3/12, 50)

Kulttuurialan koulutuksien olisi hyvä ajatella monipuolisen tuottamisen opintokokonaisuutta opiskelijoiden tulevan ammatin kautta. Opintokokonaisuus etenisi opiskelijoille tutulla ammattikielellä ja esimerkkejä hyödyntäen. Ehkäpä silloin tulevat taidealan ammattilaiset ymmärtäisimme enemmän niitä, jotka eivät ymmärrä meitä. Lisääntyneen tiedon ja taidon avulla voimme auttaa heitä ymmärtämään meitä.

Pidän tärkeänä, että luomme toinen toisillemme työpaikkoja ja autamme selviytymään eteenpäin. Lisäämme samalla omia vahvuuksiamme, kasvatamme taiteen kulutusta ja lisäämme työpaikkoja. Saamme taiteelle tarpeellisen rahoituksen ja sitä kautta lisäämme taiteiden arvostusta.

LÄHTEET

Painetut lähteet:

Florida, R. 2005. *Cities and the creative class*. New York: Routledge

Florida, R. 2005. *Luovan luokan esiinmarssi: miten se muuttaa työssäkäyntiä, vapaa-aikaa, yhteiskuntaa ja arkielämää*. Suom. J. Nousiainen & M. Mikkonen & S. Raudas-koski. Helsinki: Talentum

Hirvonen, J. 2003. *Kulttuurihanketoiminta osallistumisen muotona*. Teoksessa Hänni-nen, S. & Kangas, A. & Siisiäinen, M. (Toim.) *Mitä yhdistykset välittävät: Tutkimus-kohteena kolmas sektori*. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy

Hytti, J. 2005. *Teatterituottajan opas*. Helsinki: Hakapaino Oy

Häyrinen, E. & Vallo, H. 2003. *Tapahtuma on tilaisuus: opas onnistuneen tapahtu-man järjestämiseen*. Helsinki: Hakapaino

Kapfener, J-N. 2001. *[re]inventing the brand: can top brands survive the new market realities*. Kääntänyt Anglia Translations. Lontoo: Kogan Page

Kulovesi, A. 2002. *Markkinointia rakkaudella: inspiraation siemeniä sisäiseen yrittä-jyyteen*. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy

Klein, N. 2001. *No Logo: Tähtäimessä brändivaltiaat: ei tilaa, ei vaihtoehtoja, ei töitä, ei logoa*. Suom. L. Laaksonen & M. Tillman. 5. painos. Helsinki: Loisto: WSOY

Laitinen, M. 2011. *Tilaisuus vuorovaikutukseen: case: tapahtumamarkkinointi tapah-tumajärjestäjän näkökulmasta*. Kuopio: Savonia ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö

Muhonen, R. & Heikkinen, L. 2003. *Kohtaamisia kasvokkain: tapahtumamarkkinoinnin voima*. Helsinki: Talentum

Mäntyneva, M. 2002. *Kannattava markkinointi*. Helsinki: WSOY/Oppimateriaalit

Niiranen & Tarkela. 1998. *Tekijänoikeuden tietosanakirja*. Porvoo: WSOY

Söderblom, E. 2005. *Tärkeintä on visio*. Teoksessa Hytti, J (toim.). *Teatterituottajan opas*. Helsinki: Hakapaino Oy

Koli&Tawast. 2002. *Tanssin tuottaminen on liian usein raatamisprojekti*. Tanssi 4/2002, 19-20

Heikinheimo, I-P. 2002. *Unelmatuottaja on kielinero blondi*. Tanssi 4/2002, 21

Kekäläinen, S. 2002. *Tuottajan on oltava innostunut*. Tanssi 4/2002, 21

Autio, I. 2002. *[paroles] Tanssin markkinoinnissa kehittämisen varaa*. Tanssi 4/2002, 25

Toijonen, S. 2007. *Iiris unelmätyössään: Taiteen ehdoilla maailmanmarkkinoille*. Arsis 2/2007, 2-4

Bang Bang! Productions ry. 2011. Säännöt

www-lähteet:

Asetus Pariisissa vuonna 1971 tarkistetun kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamista koskevan Bernin yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja sen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta L 79/1986. Finlex. Lainsäädäntö [viitattu 11.3.2012]. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1986/19860079>.

Itäinen tanssin aluekeskus. [viitattu 11.3.2012] Saatavissa: <http://www.itak.fi/pages/suomeksi/sotku.php>

Lindfors, S. 2012. Puhe teatteripäivillä. UrbanApa. [viitattu 12.3.2012]. Saatavissa: <http://www.urbanapa.fi/2012/03/sonyan-puhe-teatteripaivilla-1232012.html?sref=fb>.

Savonia ammattikorkeakoulun musiikin ja tanssin yksikkö. [viitattu 16.3.2012]. Saatavissa: <http://www.musita.savonia-amk.fi/index.php?q=node/740>.

Sosiaalisen yrittäjyyden kansallinen teematyö. [viitattu 18.3.2012]. Saatavissa: http://www.sosvoima.diak.fi/files/sosvoima/liiketoiminta/sosiaalisen_yhteison_muodot_liite.pdf.

Patentti- ja rekisterihallitus. Kaupparekisteri [viitattu 18.3.2012]. Saatavissa: <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh.html>.

Patentti- ja rekisterihallitus, nimiohjeet [viitattu 19.3.2012]. Saatavissa: <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystennimet/nimiohjeet.html>.

Patentti- ja rekisterihallitus. Käsitteilyaikaennuste. [viitattu 9.4.2012]. Saatavissa: <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/kasittelyajat.html>.

Patentti- ja rekisterihallitus. 2011. Yhdistyksen perustaminen. 2011. [viitattu 9.4.2012]. Saatavissa: http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistys_perustaminen.html.

Patentti- ja rekisterihallitus. Osuuskunta. 2011. [viitattu 13.4.2012]. Saatavissa: <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/muutyrittysmuodot/osuuskunta.html>.

Suomen Yrittäjät. 2004. Osuuskunnan perustamistoimet ja vastuu. [viitattu 13.4.2012]. Saatavissa: <http://www.yrittajat.fi/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osuuskunta/>.

Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry. Suositus tapahtumatoimintaa koskevaksi työsuhde- ja palkkaehdoiksi. [viitattu 28.3.2012]. Saatavissa: <http://www.teme.fi/files/342/tapahtumatoiminta2012.pdf>

Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry. [viitattu 28.3.2012]. Saatavissa: <http://www.teme.fi/>.

Tilapäisten muusikkojen työehtosopimus. 2012. [viitattu 28.3.2012]. Saatavissa: http://www.muusikkojenliitto.fi/tes/tes_pdf/TeatterimuusikkojenTES2012-2013.pdf .

Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry. 2012. Teatterialan työehtosopimuksien palkat 2012. [viitattu 28.3.2012]. Saatavissa: <http://www.teme.fi/tyoelamaan/palkat/332-teatteriala.html>.

Teatterikorkeakoulu. [viitattu 6.4.2012]. Saatavissa:

<http://www.teak.fi/Opiskelu/Koulutusohjelmat>.

Intermin. 2002. [viitattu 9.4.2012]. Saatavissa:

[http://www.intermin.fi/intermin/images.nsf/files/C6A9D785F49E017AC22573A10047CF17/\\$file/yhdist_fin.pdf](http://www.intermin.fi/intermin/images.nsf/files/C6A9D785F49E017AC22573A10047CF17/$file/yhdist_fin.pdf).

Tanssin tiedotuskeskus. 2010. [viitattu 7.4.2012]. Saatavissa:

<http://www.danceinfo.fi/opiskelu/ammattillinen-koulutus/ammattillisia-tanssioppilaitoksia-suomessa/>.

MusiTa. Savonia ammattikorkeakoulun musiikin ja tanssin yksikkö. [viitattu 16.3.2012] Saatavissa: <http://musita.savonia-amk.fi/>.

Elokuvat:

Kill Bill: Vol. 1 [DVD] Yhdysvallat 2003. O: Tarantino, Q. Kä: Tarantino, Q. Tu: Miramax Films. T: Bender, L. K: Richardson, R. Le: Menke, S. M: Burwell, C. & The RZA. N: Thurman, U. & Liu, L. & Fox, V. & Hannah, D. & Carradine, D. & Madsen, M. & Dreyfus, J. P: Ogawa, K. & Thomas, C. E: 2003

Kill Bill: Vol. 2 [DVD] Yhdysvallat 2004. O: Tarantino, Q. Kä: Tarantino, Q. Tu: Miramax Films. T: Bender, L. K: Richardson, R. Le: Menke, S. M: Rodriguez, R. N: Thurman, U. & Liu, L. & Carradine, D. & Fox, V. & Madsen, M. & Hannah, D. & Liu, G. P: Ogawa, K. & Thomas, C. E: 16.4.2004

Reservoir Dogs [DVD] Yhdysvallat 1992. O: Tarantino, Q. Kä: Tarantino, Q. Tu: Miramax Films. T: Bender, L. K: Sekula, A. Le: Menke, S. M: Nelson, K. N: Keitel, H. & Newandyke, F. & Vega, V. P: Heimann, B. E: 1992.

Pulp Fiction [DVD] Yhdysvallat 1994. O: Tarantino, Q. Kä: Tarantino, Q. & Avary, R. Tu: Miramax Films. T: Bender, L. K: Sekula, A. Le: Menke, S. M: Flick, S. N: Travolta, J. & Thurman, U. & Jackson, S. P: Heimann, B. E: 1994

Jackie Brown [DVD] Yhdysvallat 1997. O: Tarantino, Q. Kä: Tarantino, Q. (Leonard, E. romaani Rum Punch) Tu: Miramax Films. T: Bender, L. K: Navarro, G. Le: Menke,

S. M: Beville, D. N: Grier, P. & Jackson, S. & Forster, S. & Keaton, M. P: Hannan, M.
E: 25.12.1997

LIITE 1

Soja Heino ja Taina Ilmarinen
Savonia-amk MusiTa opiskelijat
Puh. 040 835 1195 (S. Heino)
040 090 0810 (T. Ilmarinen)

Tilatukihakemus

7.10.2010

Hanna-Mari Kokkonen
Itäinen Tanssin Aluekeskus
Suokatu 42 / 2
70110 Kuopio

Tilatukihakemus

Tarantino-projekti

Olemme käynnistämässä tanssin ja musiikin yhteistyöprojektia työnimeltään Tarantino. Projekti on Savonia-amk:n MusiTan yksikön pop/jazz -puolen valmistuvien opiskelijoiden Asta Väisäsen ja Anna Kemppaisen opinnäytetyö. Kokonaisuudessa yli kymmenhenkinen livebändi soittaa ja laulaa Quentin Tarantinon elokuvista (Pulp Fiction, Reservoir Dogs, Kill Bill ja Jackie Brown) tuttuja biisejä kaksi puolen tunnin settiä. Teokseen tulee tanssia paljon ja tanssityylejä laidasta laitaan, ja koreografiasta ja toteutuksesta vastaavat Savonia-amk:n MusiTan yksikön tanssinopettajaopiskelijat Soja Heino ja Taina Ilmarinen. Kokonaisuudessaan teos on kestoaltaan noin 1,5 tuntia. Ensi-ilta on helmikuussa 2011 Sotkulla MusiTan Tekojen kanssa samalla viikolla.

Alustava tilatarve

Tanssijoita on yhteensä 13, ja heidän harjoituksensa aloitetaan viikolla 43. Savonia-amk ei pysty tarjoamaan tanssisalia tarpeisiimme (yhtenä arki-iltana viikossa). Yhden harjoituskerran olisi hyvä olla kestoaltaan 1,5-2 tuntia. Tanssijoina toimii Savonia-amk:n opiskelijoita. Erityisesti kaipaamme tilaa marraskuun alusta helmikuuhun. Budjettimme on nolla euroa, ja siksi emme pysty vuokraamaan tilaa mistään. Onko meidän mahdollista saada tilatukea tällaiselle projektille? Jos on, niin miten toimimme tästä eteenpäin?

Ystävällisin terveisin,

Soja Heino
Taina Ilmarinen

LIITE 2

BANG BANG! RY

TILINPÄÄTÖS

*Tuloslaskelma***01.01.2011-31.12.2011****Varsinainen toiminta**

Esiintymiset

1. Tuotot

Lipputulot ja kahvilatuotot 2932,15

2. Kulut

Lippuvihkot	-12,96
Kopiokustannukset	-70,00
Kahvilatarvikkeet	-52,70
Äänentoisto (Audiogravity Oy)	-1327,17
Tilavuokra (Itäisen Tanssin Aluekeskus)-861,00	
Teosto ry	-99,52
Arvonlisäverojen takaisinmaksu (Itä-Suomen yliopisto ja Kuopion Kaupunki)	
	-68,40

433,40

Poistot

Pankkipalvelut	-20,49
----------------	--------

Tilikauden ylijäämä

412,92+*Tase***31.12.2011**

Siirtosaamiset

Rahat ja pankkisaamiset

412,92

412,92

Edellisten kausien ylijäämä

0,00

Tilikauden yli- /alijäämä

412,92**412,92**

LIITE 3

Yrityksen perustamisen vaiheet (Yritys-Suomi)

